

Kvalitetsmeldingen 2025

Videregående opplæring
skoleåret 2024/2025

Rogaland
fylkeskommune

Forord	4
1. Mål og strategier for opplæring	5
1.1 Mål for videregående opplæring	5
1.2 Vedtakspunkt fra kvalitetsmeldingen i 2024	6
2. Nøkkeltall fra opplæringen	9
2.1 Utviklingstrekk, kort fortalt	9
3. Ny opplæringslov høsten 2024	11
3.1 Fullføringsrett og meropplæring	11
3.2 Rett til fysisk inngripen mot elever	12
3.3 Overgang fra grunnskole til videregående opplæring	13
3.4 Individuell tilrettelagt opplæring	13
3.5 PP-tjenesten og ny opplæringslov	13
3.6 Videregående for voksne	14
4. Gjennomføring fra opplæring i skole og bedrift	16
4.1 Fullført og bestått innen fem/seks år	16
4.3 Skoleårsfullføring	20
4.4 Elever som sluttet i løpet av skoleåret	23
4.5 Fravær	25
5. Læringsresultater fra opplæring i skole	27
5.1 Karaktersnitt	27
5.2 Karakterutvikling fra grunnskolen	27
5.3 Standpunkt versus eksamenskarakter	28
5.4 Eksamensgjennomføring	30

Skriftlig eksamen	30
Muntlig og muntlig-praktisk eksamen	30
Privatister	31
5.5 Klage på standpunkt, muntlig lokal gitt eksamen og privatisteksamen.....	31
6. Resultater fra opplæring i bedrift	34
6.1 Nye kontrakter	34
6.2 Stadig flere får lærekontrakt.....	34
6.3 Overgang fra vg2 yrkesfag	35
6.4 Kompetansebevis, fag- og svennebrev	38
6.5 Lærebedrifter	38
6.6 Hevinger	39
6.7 Lærekandidatordningen	40
7. Læringsmiljø i skole og bedrift	42
7.1 Elevundersøkelsen	42
7.2 Mobbing på skolen	46
Mobbing i Elevundersøkelsen	47
Mobbing i Ungdata-undersøkelsen	48
7.4 Psykisk helse	49
Psykisk helse i Ungdata-undersøkelsen	49
Ungdata og rusbruk	51
7.6 Lærlingundersøkelsen	52
7.7 Skolemiljøsaker meldt til statsforvalteren	52
7.8 Mobbing på arbeidsplassen	53
8. Videregående opplæring for voksne	54
Dimensjonering VOV	56
9. Økt gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø	57
9.1 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)	57
9.2 Oppfølgingstjenesten (OT).....	59

9.3 Skolenes håndtering av gjengmiljø, rus og vold	60
Tiltak og resultat fra en yrkesfagsskole	60
Tiltak og resultat fra en kombinertskole	60
Regionalt samarbeid og forebygging av voldelig ekstremisme	61
9.4 Skole-hjem-samarbeid	61
9.5. Tiltak knyttet til satsingsområdene	65
Overganger fra grunnskole til videregående opplæring	65
Kvalifiseringsprosjektet	66
Forberedende tilbud for minoritetsspråklige	66
Internasjonalisering og Erasmus+	67
Ukrainsk vennsapsprosjekt	67
Nettskolen	68
Fengselsundervisning	69
Entreprenørskap	70
Kunstig intelligens (KI) og vurderingspraksis	70
Profesjonsutvikling og etter- og videreutdanning	71
Helhetlig fag- og yrkesopplæring - HFY	71
10 Veien videre	74
10.1 Utfordringer og dimensjonering	74
Kildeliste	75
Vedlegg	76

Forord

Som opplæringsdirektør i Rogaland fylkeskommune er det med stor respekt og takknemlighet jeg innleder Kvalitetsmeldingen for videregående opplæring skoleåret 2024/2025.

Jeg er oppriktig imponert over den innsatsen som lærere, skoleledere, instruktører, øvrige ansatte og administrasjonen legger ned hver eneste dag for å sikre god opplæring og ivaretagelse av våre elever og lærlinger. Det er et stort og viktig samfunnsoppdrag de utfører – og alle gjør det med engasjement, faglighet og omsorg.

Kvalitetsmeldingen gir et helhetlig bilde av status og utvikling i videregående opplæring i Rogaland. Den viser både styrker og utfordringer, og gir grunnlag for videre arbeid med kvalitetsutvikling. Meldingen er også fylkeskommunens svar på lovkravet om å informere fylkestinget om læringsmiljø, læringsresultater og gjennomføring i videregående opplæring.

Vi står midt i en tid med store endringer. Ny opplæringslov gir utvidede rettigheter og nye muligheter for elever og lærlinger. Samtidig ser vi økt søkning til yrkesfag, større elevkull og et mer komplekst dimensjoneringsarbeid. Dette stiller høye krav til fleksibilitet, samarbeid og kvalitet i alle ledd.

Gjennom denne meldingen ønsker vi å løfte frem det gode arbeidet som gjøres, og samtidig peke på områder der vi må utvikle oss videre. Målet er klart: Alle elever og lærlinger skal oppleve et trygt og inkluderende læringsmiljø, og få mulighet til å fullføre videregående opplæring med kompetanse som gjør dem klar for arbeid eller videre studier.

I en tid hvor fylkeskommunen står overfor økonomiske utfordringer, er det særlig viktig å skjerme, og styrke støtten til, det pedagogiske arbeidet som skjer i klasserommet eller på verkstedet. Den økte gjennomføringen i videregående opplæring har gitt en mer mangfoldig elevsammensetning, med ulike behov og forutsetninger. Dette stiller større krav til tilpasning og pedagogisk støtte. Skal vi lykkes med å opprettholde den høye gjennomføringen, må vi derfor prioritere økt støtte til lærerne - i klasserommet eller på verkstedet. Dette handler om å sikre at de har rammer og ressurser til å møte elevenes varierte behov.

Med vennlig hilsen,
Eiliv Fougner Janssen
Opplæringsdirektør

1. Mål og strategier for opplæring

I Norge har vi et opplæringsløp fra barnehage til grunnskole og videregående opplæring som skal legge til rette for at alle barn og unge får like muligheter til å leve meningsfulle liv. Vi har en lang tradisjon for at utdanning er tilgjengelig for alle, uavhengig av sosial bakgrunn, klasse og geografi. "Den norske grunnopplæringa skal vere blant dei som presterer best og er mest likeverdige i verda. Opplæringa skal bidra til eit berekraftig samfunn med små skilnader og høg tillit." ([Kunnskapsdepartementet s. 14, 2025](#)). Rogaland fylkeskommune har som skoleeier ansvar for opplæringen ved 25 videregående skoler og to skolesentre.

Norsk arbeidsliv er høykompetent, og fullført videregående opplæring har blitt en forutsetning for en stabil og varig tilknytning til arbeidslivet. Å fullføre videregående opplæring er viktig for å møte arbeidsmarkedets og samfunnets kompetansebehov. Andelen som fullfører videregående opplæring etter 5/6 år fortsetter å øke i 2024/25. Ny opplæringslov trådte i kraft høsten 2024, og flere rettigheter i loven har som mål å bidra til at flere fullfører videregående opplæring. ([Kunnskapsdepartementet s. 14, 2025](#)).

Kvalitetsmeldingen er et utgangspunkt for dialog, drøfting og planlegging av arbeidet med kvalitetsutvikling i Rogaland fylkeskommune. Kvaliteten i opplæringen er viktig for den enkelte elev og lærling, for Rogaland som fylke og for den samlede kompetansen i nasjonen som helhet. Meldingen er Rogaland fylkeskommune sitt svar på lovkravet om at fylkestinget minst én gang i året skal få informasjon om læringsmiljøet, læringsresultatet og gjennomføringen i videregående opplæring.

1.1 Mål for videregående opplæring

Regjeringen presenterer hvert år mål for opplæringen i [nasjonalbudsjettet](#). For 2024-25 er målsettingen at alle skal få utnytte evnene sine, og at samfunnet får den kompetansen som trengs for det grønne skiftet, til utvikling av velferdssamfunnet, til utjevning av forskjeller og til å ivareta demokratiet. De tre overordnede målene er:

- **Kunnskap legger grunnlag for demokrati, velferd, omstilling og bærekraft**
Utdanning skal bidra til å styrke demokratisk deltakelse, sosial rettferdighet og bærekraftig utvikling.
- **Samfunnet og arbeidslivet har tilgang på relevant kompetanse**
Opplæringen skal kvalifisere barn, unge og voksne for videre utdanning, arbeid og aktiv samfunnsdeltakelse.
- **Kunnskapssektoren utjevner sosiale og geografiske forskjeller**
Utdanning skal bidra til inkludering og like muligheter, uavhengig av bakgrunn og bosted.

Rogaland fylkeskommune sine satsingsområder skal bidra til å realisere de nasjonale målsettingene, og for 2021-25 er målene å:

- **Fremme et godt læringsmiljø**
Skolene og lærebedriftene skal bygge et inkluderende og mangfoldig læringsmiljø som skal fremme fellesskap, trivsel, læring og god psykisk og fysisk helse for alle.
- **Vektlegge en aktiv elev- og lærlingrolle**
Opplæringen skal være basert på at elever og lærlinger reflekterer over sin egen læring, forstår sine egne læringsprosesser og tilegner seg kunnskap på selvstendig vis. Det skal være en vurderingspraksis der forventningene er tydelige og der elevene og lærlingene deltar i vurderingen av eget arbeid og reflekterer over læring og faglig utvikling.
- **Kvalifisere til arbeid og studier**
Opplæringen skal være tilrettelagt og relevant slik at den enkelte elev/lærling blir godt kvalifisert og forberedt til studier og yrkesliv
- **Utvikle profesjonsfellesskap**
De ansatte i skolene utgjør et profesjonsfellesskap som skal mestre utfordringer sammen, reflektere over og evaluere egen praksis, og videreutvikle virksomheten på grunnlag av felles kunnskapsbase og aktuell forskning. Faglige ledere og instruktører skal sammen med ledelsen i bedriften arbeide for å skape et godt læringsmiljø for lærlingene.

1.2 Vedtakspunkt fra kvalitetsmeldingen i 2024

I forbindelse med Opplæringsutvalget og Fylkestinget sin behandling av kvalitetsmeldingen i 2024, ble det gjort flere vedtak. Her presenteres vedtakspunktene og hvordan de er fulgt opp.

Vedtak i 2024	Hvordan er dette fulgt opp?
Kvalitetsmelding 2024 tas til orientering.	
Fylkestinget ber om at framtidige kvalitetsmeldinger inkluderer fraværstatistikk og utviklingen i denne over tid.	Se punkt 4.5 i årets kvalitetsmelding.
Fylkestinget ber om at punkt 7.3 og 7.4 i meldingen blir mer utdypet med tanke på tiltak og resultat av arbeidet.	Se punkt 9.3 og 9.4 i årets kvalitetsmelding.
Fylkestinget ber om en sak til opplæringsutvalget som ser nærmere på vg3 påbygg, om elevsammensetning, hvorfor elevene velger dette løpet, resultater, og tiltak overfor elever med begrensede faglige forutsetninger for å fullføre vg3 påbygg.	Behandlet i OU-møte 20.05.2025. Sak PS 28/2005 Vg3 påbygg til generell studiekompetanse. Vedtak i saken.
Fylkestinget ber om at opplæringsutvalget får en orientering om utfallet i skolemiljøsakene meldt til statsforvalteren og om gjentakende utfordringer og lærdommer fra disse.	Behandlet i OU-møte 25.03.2025. Sak PS 8/2005 Orientering om skolemiljø saker som er meldt til statsforvalteren. Vedtak i saken.

Vedtak i 2024	Hvordan er dette fulgt opp?
Fylkestinget ber fylkesdirektøren om å vurdere å inkludere elever med fullført planlagt grunnkompetanse i fullføringsstatistikken i framtidige kvalitetsmeldinger.	Se punkt 4.1 i årets kvalitetsmelding

16.962

elever

237

lærekandidater

1860

voksne i opplæring

6438

lærlinger

2. Nøkkeltall fra opplæringen

I Rogaland fylkeskommune hadde vi i skoleåret 2024/25:

- 25 videregående skoler og to skolesentre
- 16 962 elever og 6 438 lærlinger
- 2375 voksne deltakere
- 2 467 lærere
- 2479 godkjente lærebedrifter og over 1000 prøvenemndsmedlemmer, fordelt på 157 lærefag

Møllehagen og Hollenderhaugen skolesentre er fylkeskommunale opplæringssentre som tilbyr undervisning for barn og ungdom som er innlagt ved sosiale og medisinske institusjoner. Dette omfatter barnevern, psykiatri og somatikk.

Tabell 2.1 Elever, lærlinger, lære kandidater og lærere i Rogaland, 2019/20 – 2024/25.

	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25
Elever ved fylkeskommunale VGS	16404	16526	16417	16455	16568	16962
Antall lærere i offentlig VGS	2277	2310	2371	2398	2425	2467
Elever i private VGS	1838	1889	1932	1892	1896	1912
Lærlinger med læreplass i Rogaland	5432	5324	5589	5960	6053	6438
Lære kandidater i Rogaland	101	112	155	188	209	237
Elever i Vg3 fag-opplæring i skole	26	141	85	78	64	63

Kilde: Utdanningsdirektoratet

2.1 Utviklingstrekk, kort fortalt

Etter flere år med jevn vekst har gjennomføringen i videregående opplæring begynt å flate ut. I Rogaland fullførte 84,9 prosent av elevene som startet i 2018, innen fem til seks år, en økning på 0,1 prosentpoeng fra 2017-kullet. Nasjonalt viser tallene en svak nedgang i samme periode.

Skoleårsfullføringen viser en tilsvarende tendens, med 85,2 prosent av elevene som fullførte og besto skoleåret 2024/25, en nedgang fra året før. Samtidig holder andelen som slutter i løpet av skoleåret seg stabil, på 3,1 prosent.

Fraværet fortsetter derimot å øke, både i Rogaland og nasjonalt. Elevene i Rogaland hadde i snitt 7,8 prosent fravær i 2024/25, en markant økning fra 4,7 prosent i 2018/19.

Økningen har vært jevn siden koronaårene og påvirker både fullføring og vurderingsgrunnlag.

Det har vært en betydelig økning i antall nye lærekontrakter, opplæringskontrakter og lærebedrifter. Flere søkere fikk læreplass, og flere elever hadde progresjon til lære eller annen utdanning fra Vg2 yrkesfag. Antallet avlagte og beståtte kompetanse-, fag- og svenneprøver har holdt seg stabilt, mens antall hevede kontrakter har økt markant de siste fem årene.

Tall fra Elevundersøkelsen viser at elevene i Rogaland trives godt på skolen. De økende mobbetallene vi så etter korona, har nå flatet ut på 4,5 prosent blant Vg1-elever, klart lavere enn landsgjennomsnittet. Samtidig viser tall fra Ungdata en økning i andelen som opplever mobbing sammenlignet med 2022. Blant lærlingene er det noe færre som rapporterer om mobbing på arbeidsplassen enn tidligere.

3. Ny opplæringslov høsten 2024

Den nye opplæringsloven trådte i kraft 1. august 2024, og gir blant annet utvidede rettigheter for elevene. Elevene har livsvarig rett til å fullføre videregående opplæring, og de gis ubegrenset rett til omvalg av utdanningsprogram frem til fylte 19 år. Loven gir også rett til yrkesfaglig re-kvalifisering for å ta et nytt fagbrev, og den gir voksne styrket rett til opplæring. Retten til et trygt og godt skolemiljø videreføres med noen endringer, og fylkeskommunen gis et ansvar for å sikre en trygg og god overgang mellom grunnskole og videregående opplæring. Flere lovendringer knyttes til målsettingen om økt fullføring av videregående opplæring.

Formålet med opplæringen understrekes i ny lov, og opplæringen skal blant annet gi elevene innsikt i kulturelt mangfold og respekt for den enkelte. Elevene skal lære å tenke og handle kritisk og miljøbevisst, og de skal utvikle kompetanse i å mestre livet sitt for å kunne delta i arbeids- og samfunnslivet ([Kunnskapsdepartementet, s 17, 2025](#)).

3.1 Fullføringsrett og meropplæring

Det som må beskrives som den største endringen i ny opplæringslov, er fullføringsretten som følger av opplæringsloven § 5-1 annet ledd. Den nye retten innebærer at alle elever har rett på opplæring frem til de har fullført med studie- eller yrkeskompetanse. Retten er ikke tidsbegrenset, i motsetning til opplæringsretten etter tidligere opplæringslov, men elevene må gå over til videregående opplæring for voksne hvis de ikke har fullført innen utløpet av skoleåret som startet det året de fylte 24. Fullføringsretten innebærer altså en økning av antall elever som har rett på opplæring i videregående skole.

En måte fullføringsretten er operasjonalisert på, er meropplæringsretten i opplæringsforskriften § 5-2. Meropplæringsretten innebærer at elever som har gjennomført opplæringen, men ikke bestått standpunktkarakter eller eksamen i ett eller flere fag, har rett på meropplæring i faget eller fagene. Det samme gjelder kandidater til fag- eller svenneprøven som ikke består, ikke møter til prøve, er syk eller avslutter før prøven er fullført. Basert på foreliggende tall, kan det være opp mot 10 000 ikke-beståtte fag hos elever de siste årene, og en stor andel av disse kan dermed være elever med rett på meropplæring.

Meropplæringsretten til lærlinger utfordrer oss. De fleste lærlinger vil få forlenget lærekontrakten i den lærebedriften de allerede er i, men fylkeskommunen har større utfordringer med å finne opplæringssted til den gruppen som har vært ute av opplæring i bedrift i en kortere eller lengre periode. Vi ser også at denne retten kan forhindre at lærebedrifter tar inn nye lærlinger i det omfanget de hadde planlagt.

Det er per i dag 164 elever som har meldt seg til meropplæring skoleåret 2025/2026. Dette tallet er markant lavere enn det man har grunn til å tro at er det reelle antallet som faktisk har rett på meropplæring. Det kan være flere grunner til at såpass få har meldt seg. Én mulighet er at rettigheten ikke er tilstrekkelig kjent hos elevene ennå, mens en annen mulighet er at det er mange ungdommer som ikke ønsker å gå tilbake

til skolebenken. Dersom det er manglende kjennskap til rettigheten, vil man måtte anta at rettigheten blir bedre kjent i løpet av tiden fremover, og at antallet som melder seg til meropplæring går opp i tiden fremover.

Pilotprosjektet «Sensommerskole» i matematikk 1P ble gjennomført sommeren 2025 som et målrettet tiltak for elever som hadde strøket i faget. Tilbudet ble lagt til tre videregående skoler i Rogaland – Vardafjell, Vågen og St. Svithun – og besto av ti dager med intensiv opplæring og vurdering i hele læreplanen for matematikk 1P. Målet var å gi elevene et nytt forsøk på å bestå faget før de begynner i Vg2, og dermed øke sjansen for å lykkes i det obligatoriske faget matematikk 2P. Elever som ikke hadde bestått 1T kunne også delta. Totalt deltok 36 elever, hvorav 34 bestod – en gjennomføringsgrad på 94 %. Karakterene fordelte seg fra 2 til 6, med et snitt på 3. Tilbudet prioriterte elever som skulle videre til Vg2 med matematikk 2P, samt elever som manglet standpunkt karakter for å få vitnemål. Erfaringene fra piloten viser at målrettet meropplæring i overgangen mellom skoleår kan være et effektivt tiltak for å styrke gjennomføring. Resultatet fra piloten inkluderes i læringsresultat for 2025/26.

3.2 Rett til fysisk inngripen mot elever

Fra 01. august 2024 fikk ansatte i skolen mulighet til å gripe fysisk inn mot elever som krenket andre elever fysisk, skadet eiendom eller viste atferd som var sterkt fornedrende for eleven selv, jf. opplæringsloven § 13-4. Skolen ble samtidig pålagt en plikt til å forebygge at det oppstår situasjoner der fysiske inngrep er nødvendig, jf. opplæringsloven § 13-3, og en melde- og dokumentasjonsplikt dersom det benyttes fysiske inngrep mot elever, jf. opplæringsloven § 13-5. 01. august 2025 ble muligheten til fysisk inngripen mot elever utvidet til å også gjelde ved psykiske krenkelser mot andre elever og dersom eleven vesentlig forstyrret opplæringen.

Det er ikke rapportert vesentlig økning i antall fysiske inngrep mot elever i løpet av skoleåret 2024/2025. Dette må trolig ses i sammenheng med at den økte muligheten for fysiske inngrep i opplæringsloven dette skoleåret ikke var mer omfattende enn den muligheten ansatte tidligere hadde etter reglene om nødrett og nødverge i straffeloven. Utvidelsen av muligheten som kom 01. august 2025 innebærer en reell endring, ved at ansatte nå får muligheten til å gripe inn fysisk i tilfeller der det tidligere var ulovlig. Det kan derfor ikke utelukkes at antallet fysiske inngrep øker kommende skoleår.

For å trygge både elever og ansatte, har det blitt utarbeidet egne retningslinjer for hvordan situasjoner som faller innunder opplæringsloven § 13-4 skal forebygges og håndteres. Det er viktig å følge med på dette feltet fremover, slik at ansatte er trygge på når de kan, og når de ikke kan, gripe inn fysisk mot elever.

3.3 Overgang fra grunnskole til videregående opplæring

I opplæringsloven § 9-6 er fylkeskommunen pålagt en plikt til å sørge for at elever får en trygg og god overgang fra grunnskolen til videregående opplæring. Kommunene er pålagt en samarbeidsplikt.

Det er opprettet et samarbeidsutvalg der fylkeskommunen og kommunene deltar, og formålet er å finne frem til gode tiltak som kan sikre elevenes rett til en trygg og god overgang til videregående opplæring. Det er allerede innført flere tiltak, og arbeidet er en pågående prosess. Denne prosessen er beskrevet i rapport og saksfremlegg som er lagt frem for opplæringsutvalget 30. september 2025.

3.4 Individuell tilrettelagt opplæring

Ved innføringen av ny opplæringslov ble begrepet spesialundervisning endret til individuell tilrettelegging, og det ble delt i tre begreper:

- individuelt tilrettelagt opplæring
- personlig assistanse
- fysisk tilrettelegging

Vurdering av behovet for personlig assistanse og fysisk tilrettelegging er i ny opplæringslov lagt til skolens ansvarsområde. Det er rektor som vurderer og fatter vedtak om behovet for personlig assistanse og fysisk tilrettelegging. Personlig assistanse handler om at eleven skal få praktisk hjelp og bistand i opplæringen, og dette kan variere i omfang og type oppgaver. Personlig assistanse omfatter imidlertid ikke helse- og omsorgstjenester. Fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemidler skal gi eleven det som trengs for å kunne delta i opplæringen og få tilfredsstillende læringsutbytte. Elevene har rett til nødvendig opplæring i bruk av utstyret.

Skolene har fått et utvidet mandat til å jevnlig og systematisk vurdere om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. § 11-2. Dette innebærer at lærerne skal følge med på utviklingen til elevene, og melde fra til rektor hvis de er i tvil om en elev har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Skolen må da sette inn egnede tiltak og evaluere effekten av disse. PPT kan bistå skolen med veiledning i hvilke tiltak som bør prøves ut. Dersom skolen fremdeles er bekymret for elevens utbytte, selv etter utprøving av tiltak, drøfter skolen mulig henvisning med PPT. PPT er sakkyndig instans når det gjelder vurdering av elevens behov for individuelt tilrettelagt opplæring (ITO), og skal uttale seg om elevens helhetlige behov. Skolen/skoleeier er vedtaksmyndighet, og elev/foresatte har klagemulighet på enkeltvedtaket.

3.5 PP-tjenesten og ny opplæringslov

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) har samarbeidet tett med avdeling for opplæring i skole for å utvikle en felles forståelse av deler av den nye opplæringsloven. Dette gjelder blant annet unntaksregler for fritak fra vurdering med karakter i sidemål og fremmedspråk, samt grenseoppgangen mellom helse- og opplæringsansvar. I dette

arbeidet har PPT og opplæringsavdelingen deltatt i felles møter med Statsforvalteren, etterfulgt av jevnlige drøftinger internt.

Høsten 2024 gjennomgikk PPT veilederen for tilpasset opplæring og tilrettelegging i tre samlinger med tilhørende caser og faglige drøftinger. I tillegg har ledelsen i PPT etablert interne veiledningsgrupper for å støtte de ansatte i arbeidet med sakkyndige vurderinger. Målet er å sikre en felles forståelse og praksis i tråd med nytt lovverk.

PPT har også delt erfaringer med andre fylkeskommunale PP-tjenester, blant annet gjennom en ledersamling i Tromsø våren 2025. Her var hovedtemaet hvordan ulike tjenester har løst utfordringer knyttet til innføringen av ny opplæringslov.

3.6 Videregående for voksne

Med den nye opplæringsloven er aldersgrensen for å søke videregående opplæring for voksne (VOV) senket fra 25 til 19 år. Søkere mellom 19 og 24 år kan nå selv velge hvor de vil ta ut opplæringsretten sin. I søknaden må voksne oppgi tre ønskede sluttkompetanser i prioritert rekkefølge, i motsetning til tidligere da én var tilstrekkelig.

Voksne har fått en lovfestet rett til å få vurdert sin realkompetanse ved inntak til VOV. De som allerede har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse har nå rett til yrkesfaglig re-kvalifisering, altså opplæring frem mot én ny yrkesfaglig sluttkompetanse. I tillegg har de som har bestått fag- og yrkesopplæring rett til påbygg til generell studiekompetanse fra det året de fyller 19. Dersom fellesfag ikke er gjennomført, som ved praksiskandidat (en praksiskandidat er en voksen som har jobbet i fem år eller mer, som har som mål å ta fag- eller svennebrev, uten å være elev eller lærling), eller fagbrev på jobb, har man ikke rett til påbygg, men til opplæring frem mot generell studiekompetanse.

Voksne kan oppnå inntil tre sluttkompetanser gjennom VOV: to yrkeskompetanser/ fagbrev og deretter påbygg til generell studiekompetanse. De har også rett til meropplæring i fag de ikke har bestått, og kan ta faget på nytt til det er bestått.

Den nye loven gir også rett til forsterket opplæring i norsk, individuell tilrettelegging og rådgivning om utdannings- og yrkesvalg. Fylkeskommunen kan fastsette lokale ordensregler, og Rogaland fylkeskommune har gjort dette gjennom egen forskrift.

Ettersom voksne nå må oppgi tre sluttkompetanser og har rett til utdannings- og yrkesrådgivning, har behovet for veiledning økt. Dette krever tettere samarbeid med fylkeskommunens karriereveiledningstjeneste.

Med ny opplæringslov og fullføringsreformen har voksne fått utvidede rettigheter, noe som vil føre til flere deltakere i VOV. Dette vil utfordre kapasiteten og dimensjoneringen ved våre voksenopplæringssentre.

6198 ungdommer startet videregående
opplæring for første gang høsten 2018.

84,9%

av disse fullførte opplæringen
innen fem/seks år.

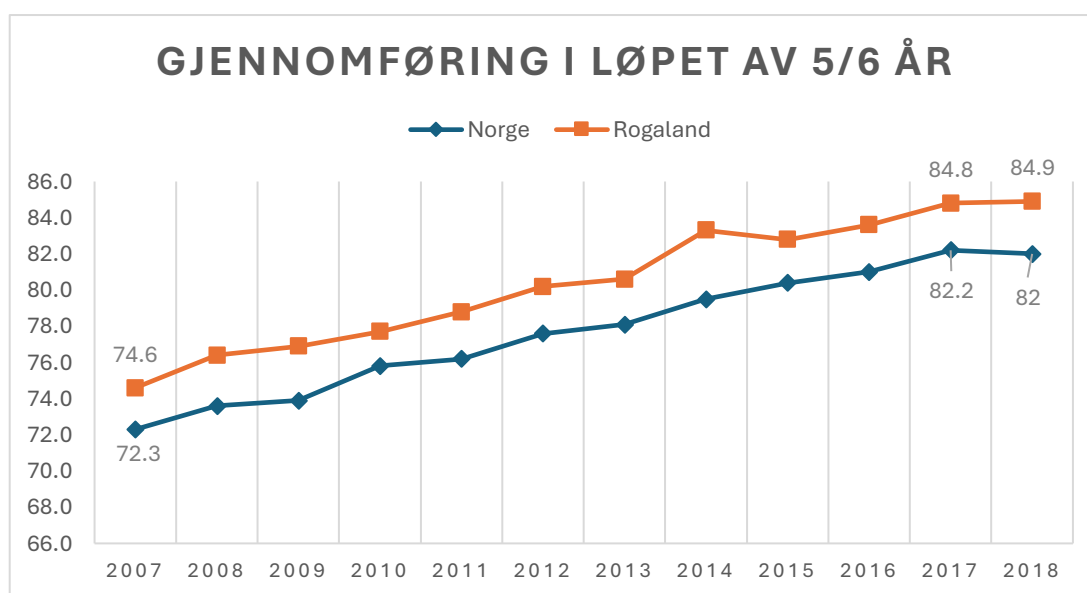
4. Gjennomføring fra opplæring i skole og bedrift

Det finnes ulike måter å måle gjennomføring i videregående opplæring på. De mest sentrale er andelen som har fullført og bestått innen fem eller seks år, slik Statistisk sentralbyrå (SSB) rapporterer, og skoleårsfullføring, som måler resultatet for et enkelt skoleår. SSBs tall gir et bilde av langsiktige trender, mens skoleårsfullføringen viser utviklingen fra år til år. For å få et helhetlig bilde av gjennomføringen er det derfor viktig å se disse indikatorene i sammenheng.

4.1 Fullført og bestått innen fem/seks år

SSB undersøker gjennomføring for elever som startet i videregående opplæring for første gang et gitt år. De måler da hvor stor andel som har fullført og bestått videregående opplæring innen fem/seks år, altså to år etter normert tid. Fullført og bestått betyr vitnemål for studieforbereidende, og fag- eller svennebrev for elever på yrkesfag. Normert tid er 3 år for studieforbereidende utdanningsprogram, og 4 år for yrkesfaglige utdanningsprogram. De nyeste tallene viser gjennomføringen for de som startet videregående opplæring i 2018.

Figur 4.1: Gjennomføring av videregående opplæring i løpet av fem / seks år, for elever som begynte i videregående i 2007 – 2018. Rogaland og nasjonalt

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, tabell 12971.

Sammenlignet med 2017-kullet har andelen som fullfører videregående opplæring innen fem eller seks år økt noe i Rogaland. Utviklingen siden 2007-kullet viser en jevn og positiv trend i andelen som fullfører videregående opplæring innen fem eller seks år, både nasjonalt og i Rogaland. De nyeste tallene antyder imidlertid at veksten nå flater ut i Rogaland, og at den faktisk har gått noe ned for landet som helhet. En sannsynlig forklaring på dette er at mange flere fullførte under koronaårene, da eksamener ble avlyst, noe som midlertidig løftet tallene.

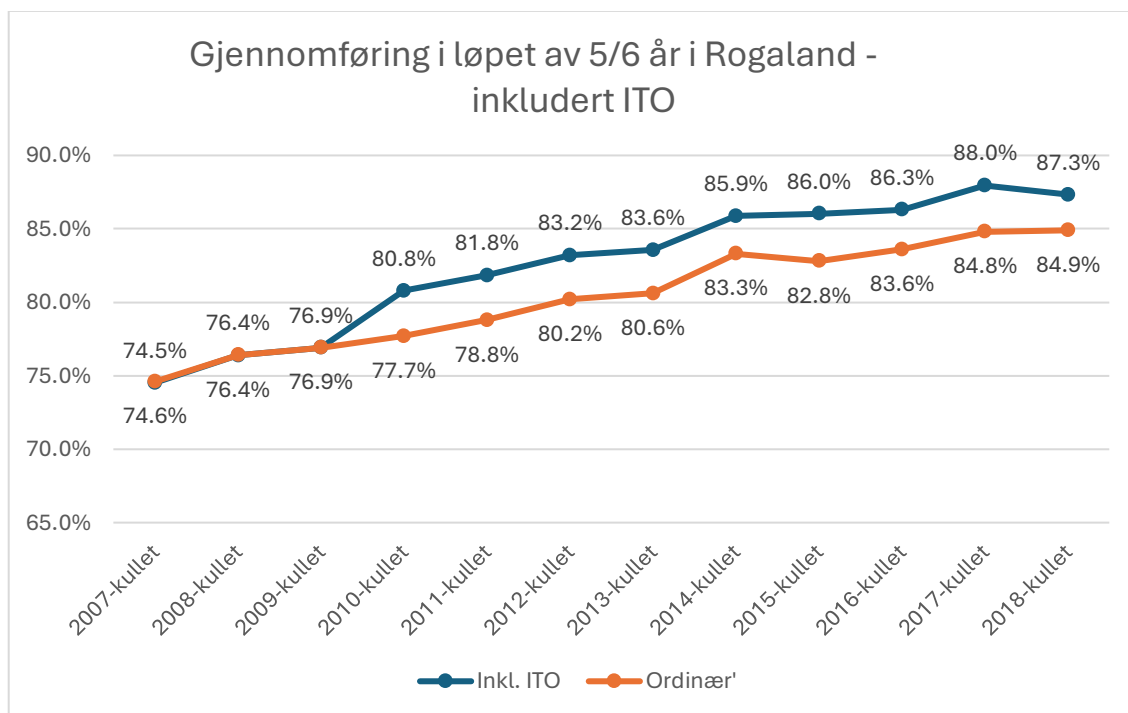
Rogaland har gjennom hele perioden ligget mellom to og tre prosentpoeng over landsgjennomsnittet når det gjelder gjennomføring. Fylket skiller seg særlig ut ved å ha høyere gjennomføring blant elever på yrkesfag enn landet ellers. Dette henger tett sammen med et sterkt arbeidsmarked, en solid kultur for å ta imot lærlinger og et godt samarbeid mellom skole og næringsliv. Rogaland er fylket der høyest andel søkere får lære plass.

Statistikken over gjennomføring i videregående opplæring gir ikke et fullstendig bilde. Elever som følger individuelt tilrettelagt opplæring med individuell opplæringsplan (IOP), og som fullfører det som er planlagt for dem, regnes likevel ikke som å ha «fullført og bestått» i SSBs statistikk. Dette er fordi de får et kompetansebevis – ikke fagbrev, svennebrev eller vitnemål.

Disse elevene gjennomfører i realiteten opplæringen sin, men faller likevel utenfor den offisielle gjennomføringsstatistikken. Det gir et misvisende bilde av hvor mange som faktisk fullfører videregående opplæring.

Figur 4.2 viser hvordan statistikken endres når denne gruppen inkluderes: Gjennomføringsgraden øker fra 84,9 % til 87,3 %.

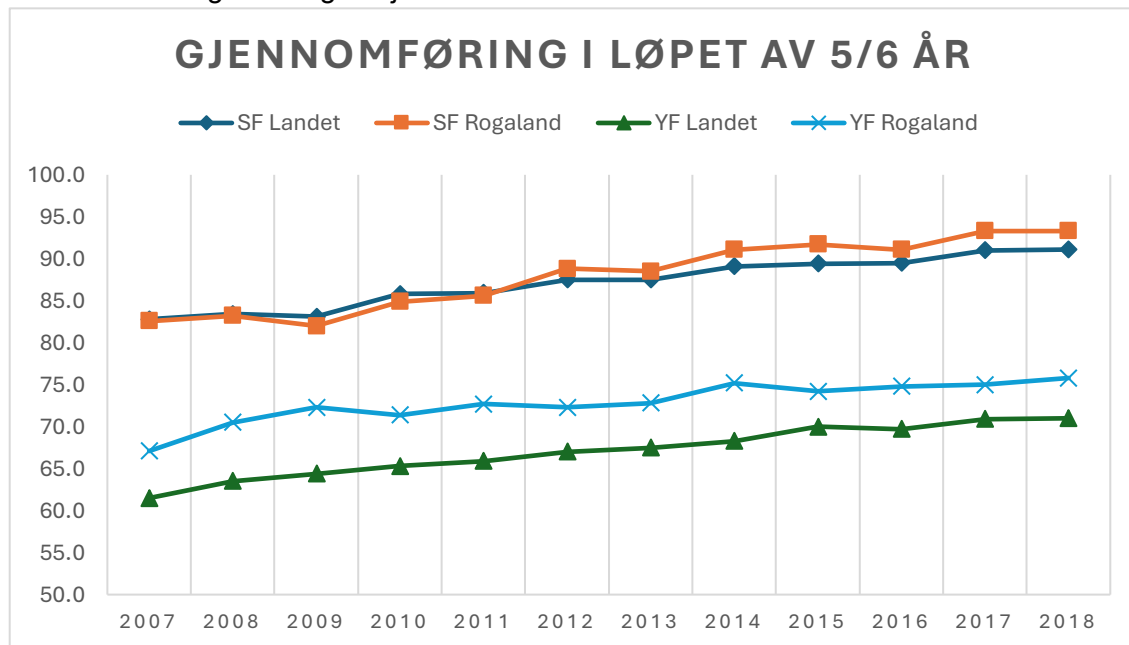
Figur 4.2: Gjennomføring av videregående opplæring i løpet av fem / seks år i Rogaland, inkludert elever som har fullført planlagt ITO (individuelt tilrettelagt opplæring)

Kilde: Statistisk Sentralbyrå, tabell 12971

Tall fra Statistisk sentralbyrå viser at Rogaland lykkes spesielt godt med å få gjennom elever med lave faglige forutsetninger, målt i karakterer fra grunnskolen. Blant elever med under 4 i gjennomsnittskarakter fra ungdomsskolen fullfører 77,5 prosent i løpet av fem eller seks år i Rogaland, mot 71,1 prosent nasjonalt for kullet som startet i 2018. Denne forskjellen har vært stabil over tid, og understreker at fylket lykkes bedre enn landet som helhet med å løfte elever som i utgangspunktet har svake faglige forutsetninger.

Figur 4.3: Gjennomføring i løpet av fem / seks år, fordelt på studieretning, 2007 – 2018-kullet. Rogaland og nasjonalt

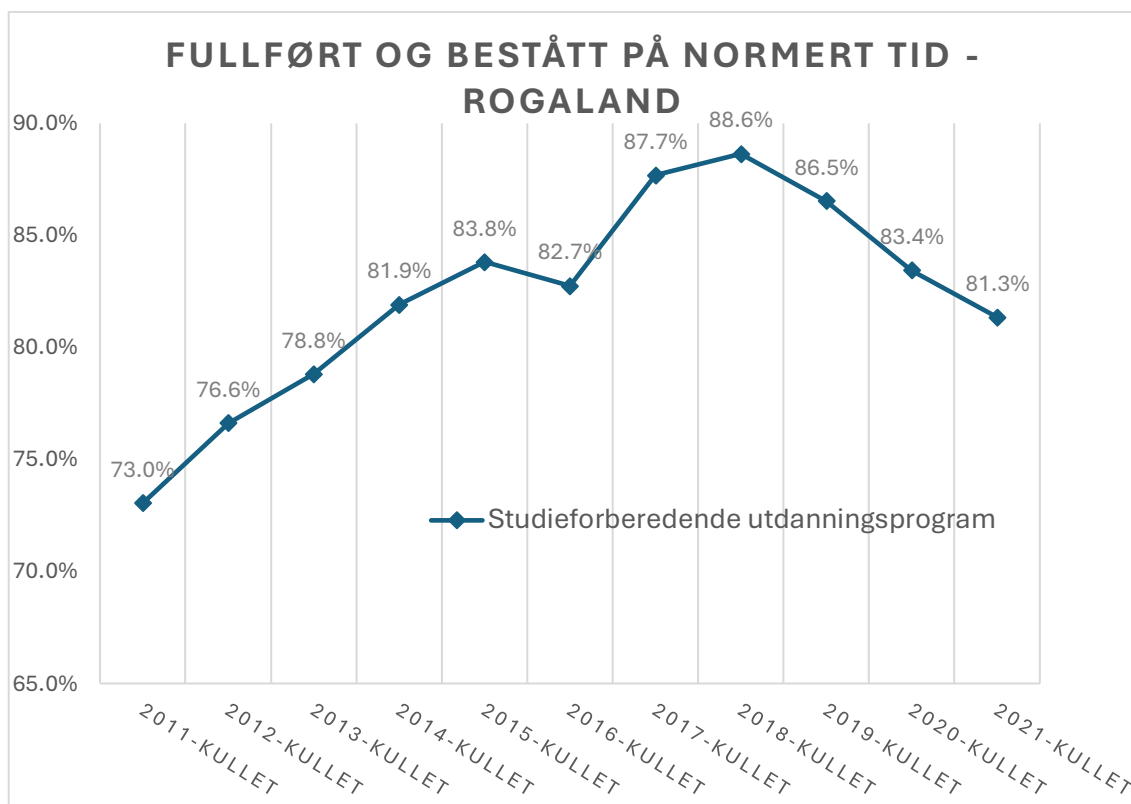
Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell 12971

Forskjellene mellom utdanningsretning er tydelige, som vist i figuren over. Andelen som fullfører innen fem/seks år er klart høyere blant elever på studieforberedende enn blant elever på yrkesfaglige programmer. En viktig forklaring er at yrkesfag har en større andel elever med svake faglige forutsetninger, målt i karakterer fra grunnskolen. Karakterene fra grunnskolen er den sterkeste prediktoren for fullføring i videregående opplæring.

I Rogaland har vi over tid hatt en relativt høy gjennomføring blant yrkesfagelever, noe som også er tilfellet for 2018-kullet. Vi ser at gjennomføringen for elever i Rogaland som begynner på studieforberedende, også ligger over snittet i landet.

Fremover vil trolig gjennomføring i løpet av 5/6 år ha en negativ utvikling, for både Rogaland og landet samlet. Under er en figur som viser gjennomføring på normert tid (3 år) for elever på studieforberedende utdanningsprogram i Rogaland. Her kan vi se 'foreløpige' tall for fremtidige årskull. Fullført og bestått på normert tid gjør et byks for 2017- og 2018-kullet, som er de to siste kullene i gjennomføring i løpet av 5/6 år. Dette sammenfaller med avlyste eksamener under korona. De avlyste eksamenene bidro til at flere fullførte skoleløpet. Gjennomføring på normert tid tar så en brå vending i motsatt retning, hvor færre fullfører på normert tid. Andelen elever som gjennomfører på normert tid på studieforberedende utdanningsprogram, er nå på samme nivå som 2014-kullet. Dette er en betydelig nedgang.

Figur 4.4: Fullført og bestått på normert tid (3 år) i Rogaland for de som begynner på studieforberedende utdanningsprogram, 2011 – 2021-kullet.

Kilde: Statistisk sentralbyrå, tabell 12971

4.3 Skoleårsfullføring

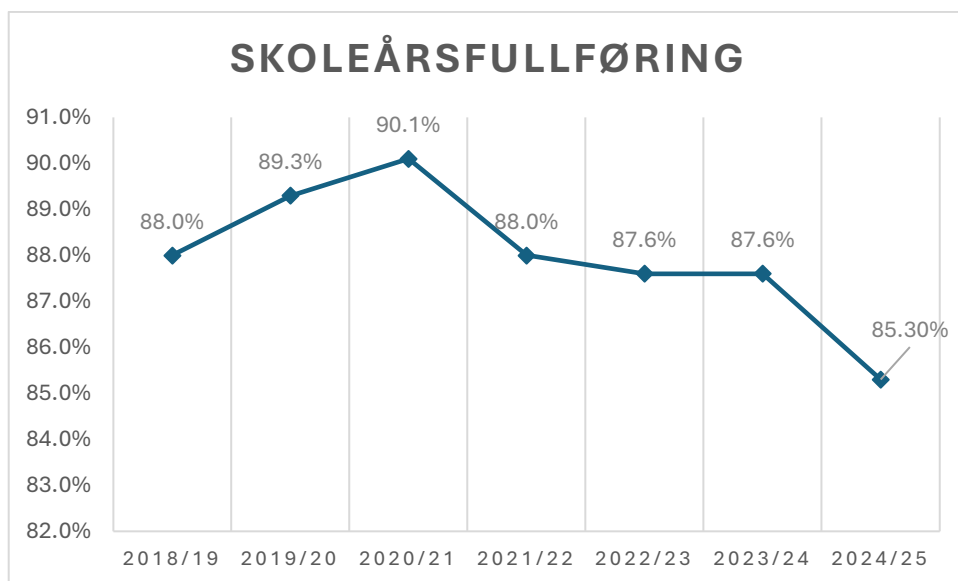
Skoleårsfullføring viser til gjennomføringen av et bestemt skoleår. Målingen tar utgangspunkt i elevene som var i skolen per 1. oktober, og undersøker om de har bestått eller ikke bestått skoleåret. Elevene som ikke består skoleåret, har enten fått karakteren 1 i ett eller flere fag, har manglende vurderingsgrunnlag (IV), tar skoleåret over flere år eller har sluttet.

Merk at skoleårsfullføring for 2024/25 ikke inkluderer resultater fra NUS-eksamen, slik tidligere skoleår gjør. Historisk sett øker dette fullføringstallene med 1,5% - 2,5%. Det betyr at den negative utviklingen vi ser for det siste året, høyst sannsynlig vil flate ut etter registrerte resultater fra NUS-eksamen. Resultatene fra NUS-eksamen foreligger ikke før i slutten av februar 2026.

NUS-eksamen omfatter følgende ordninger:

- Ny eksamen: Elever som får karakteren 1 ved ordinær eksamen har rett til en ny eksamen i faget ved første etterfølgende eksamen. Eleven skal da ta eksamen i den samme fagkoden.
- Utsatt eksamen: Elever eller privatister som har dokumentert fravær ved eksamen har rett til å ta neste etterfølgende eksamen.
- Særskilt eksamen: Elever som har fått karakteren 1 i standpunktkarakter og ikke blir trekt ut til eksamen i faget, har rett til særskilt eksamen i faget.

Figur 4.5: Skoleårsfullføring i Rogaland, 2018/19 – 2024/25

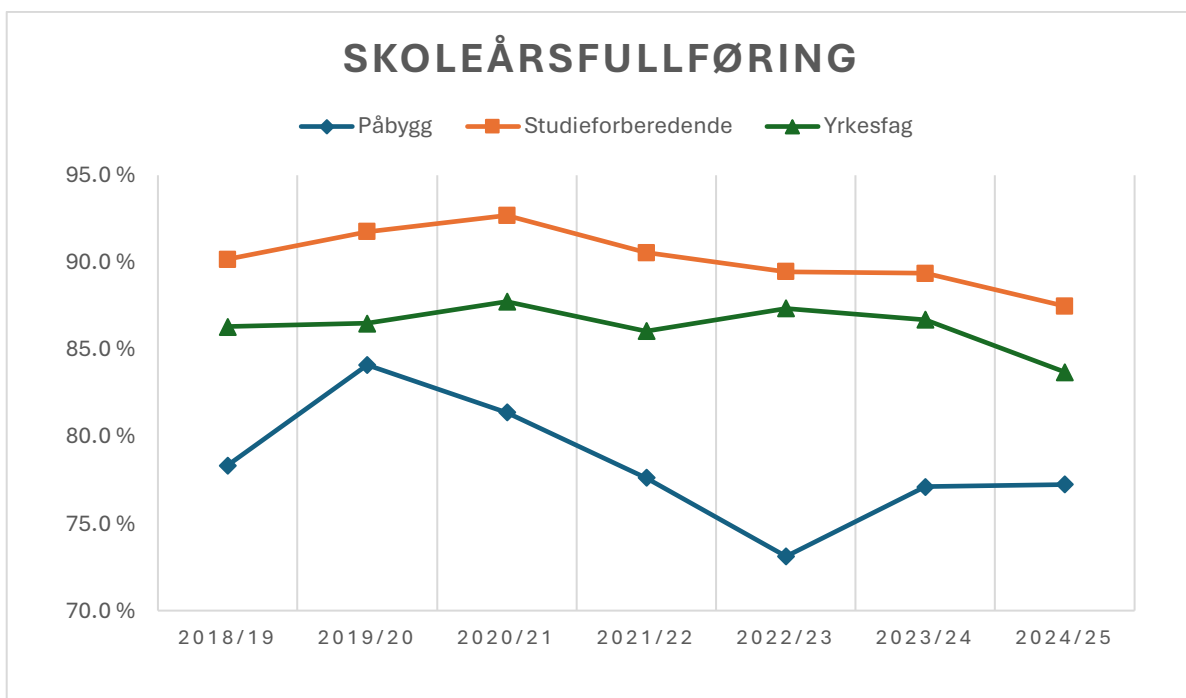

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Skoleårsfullføringen har holdt seg relativt stabil etter avviksårene 2019/20–2021/22. Det ser i første omgang ut som det har vært en markant nedgang fra 2023/24 til 2024/25, men dette bildet vil trolig jevne seg ut når NUS-resultatene inkluderes. Likevel forventes det, basert på tidligere erfaringer, en liten reduksjon også etter disse er tatt med.

En medvirkende årsak til utviklingen er det økte fraværet etter 2021/22. Flere elever har fått manglende vurderingsgrunnlag som følge av overskredet fraværsgrense, noe som direkte påvirker fullføringsandelen negativt.

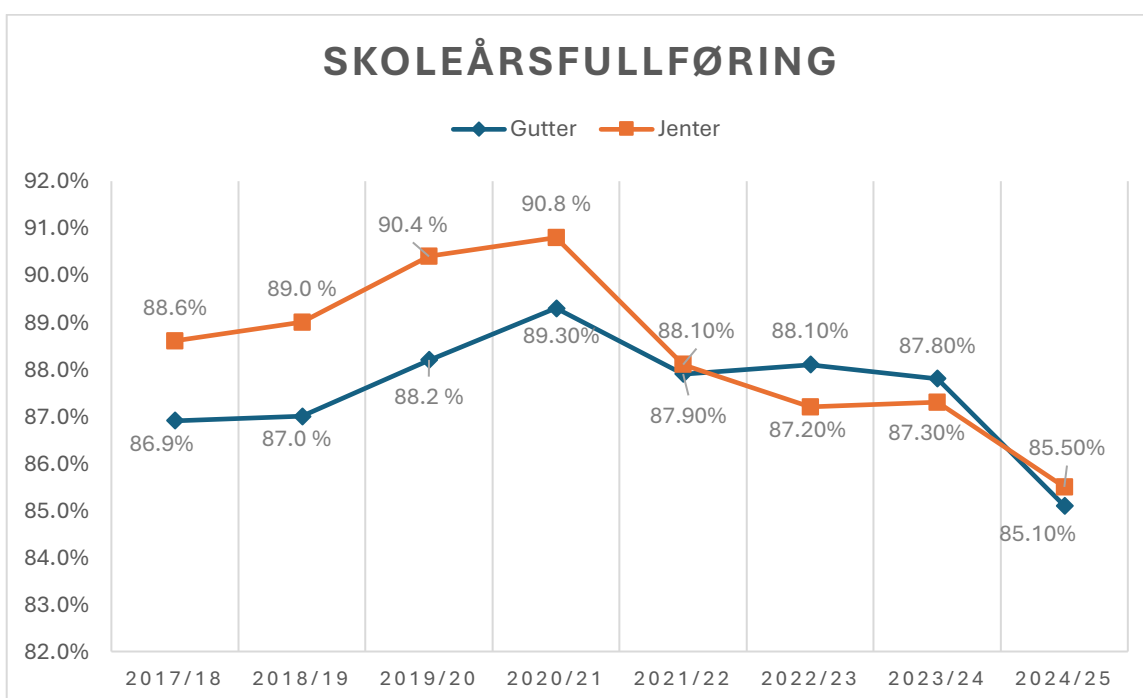
Figur 4.6: Skoleårsfullføring i Rogaland fordelt på studieretning, 2018/19 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Ser vi på de ulike utdanningsretningene på figuren over, finner vi at yrkesfaglige programmer viser den største nedgangen sammenlignet med forrige skoleår. Her vil det nok være en nedgang selv etter at NUS-eksamensresultater foreligger. Påbygging til generell studiekompetanse har derimot en positiv utvikling, etter tre år med sammenhengende nedgang i perioden 2019/20–2022/23.

Figur 4.7: Skoleårsfullføring i Rogaland fordelt på kjønn, 2017/18 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

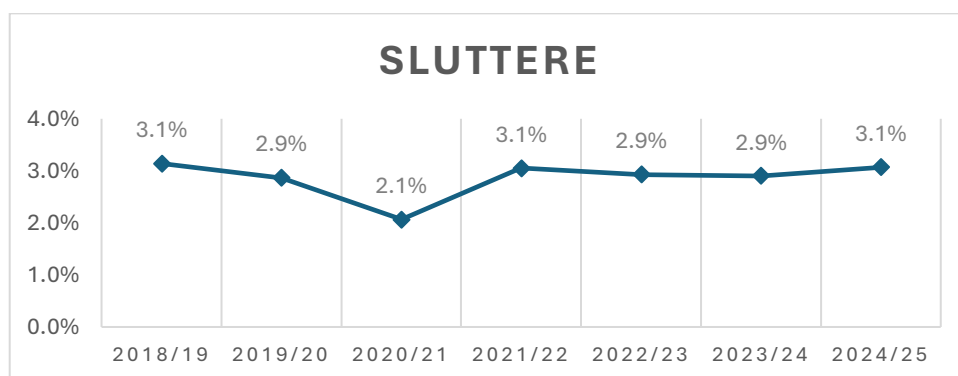
For skoleåret 2024/25 har jenter marginalt høyere skoleårsfullføring enn gutter, med henholdsvis 85,5 prosent mot 85,1 prosent.

Ser vi på utviklingen over tid, har det skjedd en endring i kjønnsforskjellene. Historisk har jenter hatt om lag to prosentpoeng høyere fullføringsandel enn gutter, men dette mønsteret ble brutt etter skoleåret 2020/21. Siden den gang har forskjellene mellom kjønnene jevnet seg ut, og nivået for skoleårsfullføring er nå tilnærmet likt for jenter og gutter

4.4 Elever som sluttet i løpet av skoleåret

Noen elever velger å avbryte løpet underveis i skoleåret. Årsakene kan være mange, alt fra faglige og sosiale utfordringer, til manglende motivasjon. Tallene som brukes her tar utgangspunkt i de som var registrert som elever 1. oktober, og viser hvor mange som sluttet før skoleåret var ferdig.

Figur 4.8: Andel som sluttet i løpet av skoleåret i Rogaland. 2018/19 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Totalt sett har andelen elever som slutter i løpet av skoleåret vært relativt stabil, vist i figuren over. Ser vi nærmere på trinnene, er det imidlertid tydelige forskjeller. Vg1 skiller seg klart ut med høyest andel sluttet (4 prosent), sammenlignet med Vg2 (2,6 prosent) og Vg3 (2,4 prosent). På Vg1 har andelen økt fra 3,1 prosent i 2022/23 til 4,1 prosent i 2024/25. På Vg2 og Vg3 er utviklingen mer stabil, med små variasjoner og en tendens til svak nedgang. Når det gjelder kjønn, er forskjellene beskjedne, men gutter slutter fremdeles noe oftere enn jenter.

Det er også forskjeller mellom utdanningsprogrammene. Påbygging til generell studiekompetanse har hatt en tydelig positiv utvikling, med en nedgang fra 8,6 prosent i 2022/23 til 5,5 prosent i 2024/25. På yrkesfag er situasjonen motsatt: her har andelen som slutter økt de siste årene, fra 4,1 til 4,9% i samme periode. På studieforberedende ligger slutter-tallet stabilt på rundt 1,5%.

Fraværet har økt kraftig
etter koronaårene.

I 2018/2019 var fraværet
på 4,7 prosent. For
skoleåret 2024/2025 er
fraværet

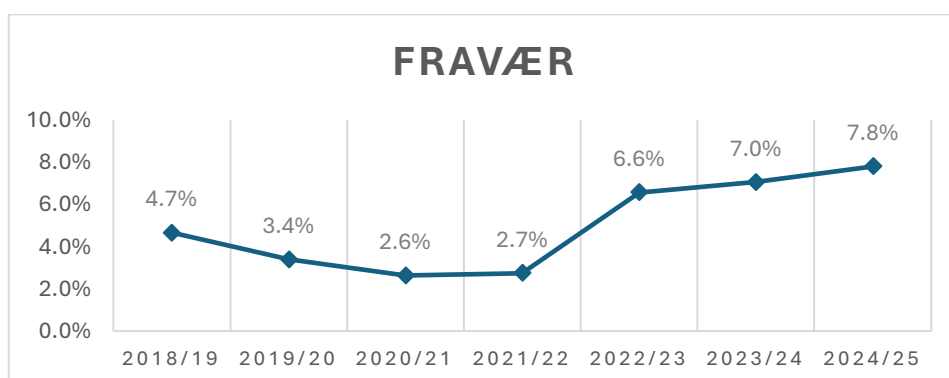
7,8%

Dette er en nasjonal trend.

4.5 Fravær

Fravær i videregående skole er en viktig indikator på både elevens tilstedeværelse, motivasjon og mulighet for læring. Høyt fravær kan være et tegn på underliggende utfordringer knyttet til psykisk helse, skolemiljø, faglige vansker eller manglende tilknytning til skolehverdagen. Samtidig påvirker fravær elevenes læringsutbytte og gjennomføring i opplæringsløpet. De siste årene har det vært en økning i fraværet både i Rogaland og nasjonalt.

Figur 4.9: Gjennomsnittlig fravær i Rogaland, 2018/19 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

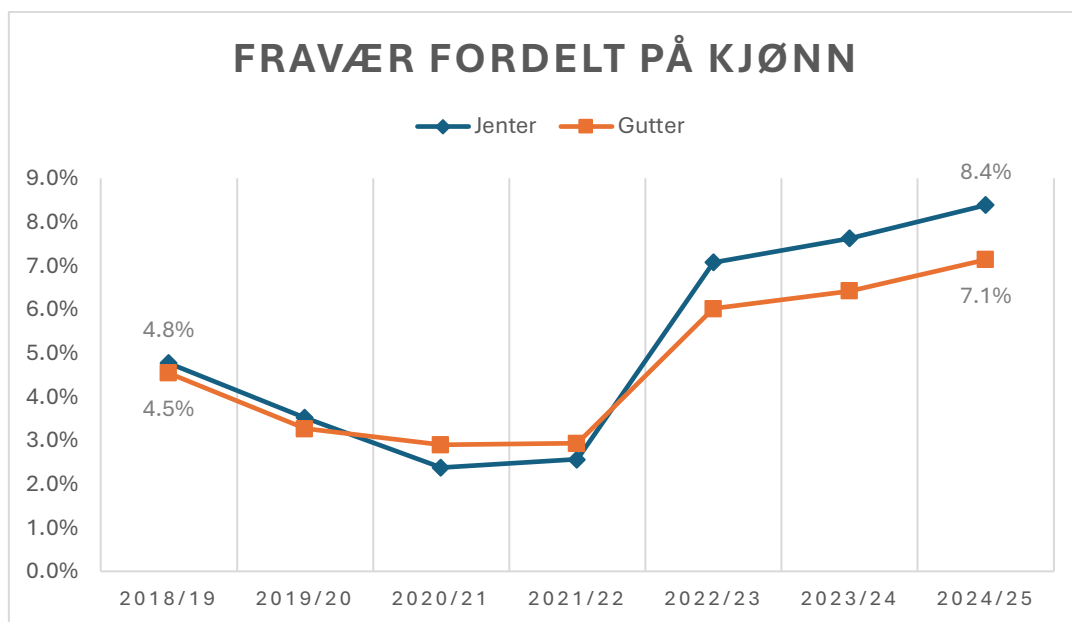
Figuren over viser utvikling i skolefravær. Merk at det var særskilte fraværsregler i koronaårene 2019/20–2021/22.

Etter pandemien har fraværet økt betydelig, og utviklingen viser en fortsatt oppadgående trend. Nivået ligger på et vesentlig høyere nivå enn før pandemien. Økningen i fravær observeres på tvers av utdanningsretninger, trinn og kjønn.

Fraværet er tilsvarende på yrkesfag og studieforberedende utdanningsprogram, rundt 7,5%, og betydelig høyere på påbygg, hvor det ligger på nesten 10%.

Jenter har gjennomgående høyere fravær enn gutter, og forskjellene øker. Figuren under viser utviklingen. På studieforberedende utdanningsprogram er forskjellen mellom kjønnene liten, mens på yrkesfaglige programmer har jenter betydelig høyere fravær. Dette kan forklares med at jentedominerte utdanningsprogrammer, som helse- og oppvekstfag (HO), har høyere fraværsnivå enn guttedominerte programmer som teknologi- og industrifag, bygg- og anleggsteknikk og elektrofag. Jenter som går på disse programmene, har tilsvarende fravær som guttene.

Figur 4.10: Fravær i Rogaland fordelt på kjønn, 2018/19 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

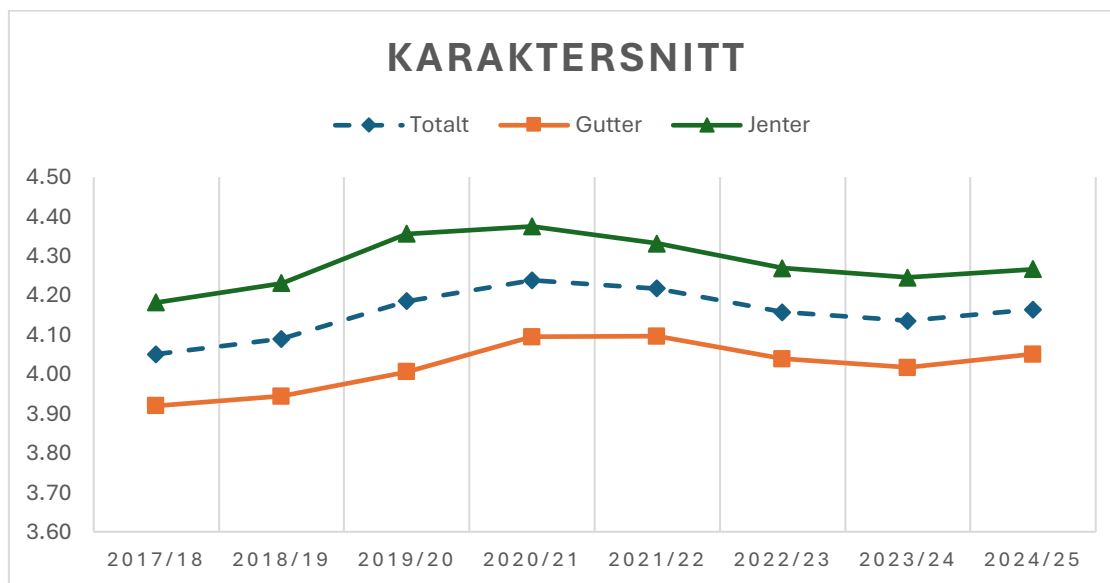
5. Læringsresultater fra opplæring i skole

Karakterene i videregående opplæring gir et viktig bilde av elevenes faglige prestasjoner og forutsetninger for videre utdanning og arbeid. De fungerer både som et resultatmål i seg selv og som en sentral indikator på gjennomføring, da karakterer har en sterk sammenheng med fravær, fullføring og frafall.

5.1 Karaktersnitt

Karaktersnittet viser gjennomsnittet av alle tallkarakterene som er gitt på tvers av alle fag og trinn ved årsslutt. Termin 1 karakterer er ikke inkludert. Figuren under viser at det er en svak økning i gjennomsnittskarakterene etter en periode med nedgang i årene rett etter korona. Denne trenden er gjennomgående på tvers av kjønn, utdanningsprogram og skoletrinn.

Figur 5.1: Gjennomsnittskarakterer fordelt på kjønn, 2017/18 – 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

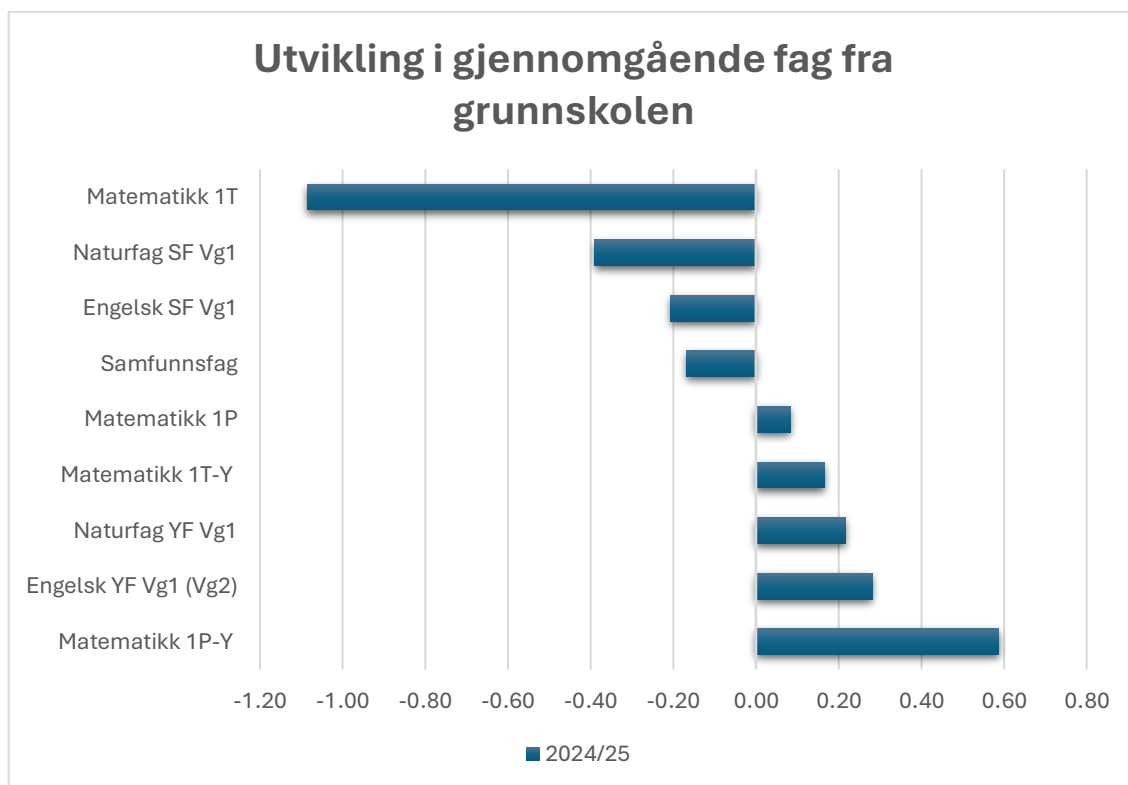
Jenter oppnår fortsatt bedre karakterer enn gutter, og forskjellen mellom kjønnene holder seg stabil over tid.

5.2 Karakterutvikling fra grunnskolen

Overgangen fra grunnskolen til videregående opplæring kan være krevende for mange elever. Ny skolehverdag, mer omfattende faglige krav og oppløsning av etablerte sosiale fellesskap. Her skal vi se på karakterutvikling i gjennomgående fag fra grunnskolen.

Figuren nedenfor viser differansen mellom karakteren elever kommer inn med fra grunnskolen, og karakteren eleven får i gjennomgående fag, første året i videregående skole.

Figur 5.2: Utvikling i gjennomgående fag fra grunnskolen i Rogaland for elever på Vg1, 2024/25

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Noen fag innebærer et tydelig større sprang i vanskelighetsgrad enn andre, som illustrert i figuren over. Særlig matematikk 1T skiller seg ut som det faget der elever i gjennomsnitt går mest ned i karakter sammenlignet med karakterene i matematikk fra 10. klasse.

Ser vi på de fem fagene med størst nedgang i karakter i forhold til ungdomsskolen, er samtlige fag på studieforberedende utdanningsprogram. Til sammenligning er nedgangen i karaktergjennomsnittet minst i fag som tilhører de yrkesfaglige utdanningsprogrammene.

Elever med overgang fra grunnskolen i 2021/22 hadde et betydelig tøffere møte med de videregående fagene enn foregående skoleår, med et markant fall i differansen mellom grunnskole- og videregående fag. Siden da, har differansen hatt en positiv utvikling, og er nesten på samme nivå som før 2021/22.

5.3 Standpunkt versus eksamenskarakter

Standpunktkarakterer og eksamenskarakterer vurderer begge elevens sluttkompetanse, men på ulike måter. Standpunktkarakterene bygger på et bredt vurderingsgrunnlag, der læreren tar hensyn til elevenes prestasjoner over tid, både muntlig og skriftlig. Eksamenskarakterene, derimot, er basert på én enkelt vurderingssituasjon, som først og fremst måler prestasjonen der og da.

Tabellen under viser avviket mellom standpunkt og eksamen, for utvalgte fag. Et negativt avvik, betyr at elever fikk bedre karakter til standpunkt enn de gjorde til eksamen. Fagene i tabellen er sortert etter høyest negative avvik. I likhet med tidligere år, skiller matematikkfagene seg ut med å ha et betydelig avvik.

Tabell 5.1: Avvik mellom skriftlig standpunkt- og eksamenskarakterer i utvalgte fellesfag i Rogaland

Skriftlig eksamensfag	Avvik Stp-Eks 2024/25
Matematikk 1P	-1,20
Matematikk 1P-Y (Flere koder)	-0,73
Engelsk YF Vg1 (Vg2)	-0,71
Matematikk 1T	-0,63
Matematikk 2P-Y	-0,62
Matematikk 2P	-0,59
Fransk II	-0,48
Norsk YF Vg2	-0,48
Norsk hovedmål SF Vg3	-0,40
Norsk hovedmål PB	-0,34
Norsk sidemål SF Vg3	-0,34
Spansk II	-0,31
Tysk II	-0,09
Norsk sidemål PB	-0,07
Engelsk SF Vg1	-0,02

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Jenter har i snitt et større negativt avvik mellom standpunkt og eksamen i forhold til guttene. Det er i all hovedsak matematikkfagene og engelsk hvor guttenes avvik er betydelig lavere enn jentene.

5.4 Eksamensgjennomføring

Eksamen våren 25 - Oppsummering av eksamensperioden

Eksamensform	Antall eleveksamener
Skriftlig	14 496
Muntlig	4 096
Muntlig-praktisk	1 909
Praktisk	3 682
Totalt	24 183 eleveksamener

Skriftlig eksamen

Det var få tekniske problemer i eksamensperioden våren 2025. Dette henger sammen med at listen over tilgjengelige nettbaserte hjelpemidler var kraftig redusert, noe som lettet den tekniske gjennomføringen. Fylkeskommunen har god beredskap til å håndtere tekniske feil og andre avvik som oppstår i eksamensperioden, men i år hadde vi svært få henvendelser. Som følge av dette var det også færre søknader om annullering av eksamen.

Tilgjengelighet av KI og andre programmer som er ulovlig å bruke under eksamen (oversettelsesprogrammer, programmer som kan brukes til kommunikasjon) gjør det nødvendig med skjerpet vakthold under eksamen. Elever fikk informasjon om at de kunne bli tatt ut til en stikkprøve for å oppdage ulovlige hjelpemidler som var installert på PC-en. Noen få elever fikk eksamen annullert på grunn av juks.

Den tekniske utviklingen i samfunnet generelt, og muligheter for bruk av KI spesielt, gjør at eksamen vil bli endret i framtiden. Utdanningsdirektoratet har begynt på et oppdrag for å se på hvordan eksamen kan utvikles til å være en bærekraftig og rettferdig vurderingsordning i framtiden. Allerede fra våren 2026 kan noen eksamener bli gjennomført i en Safe Exam Browser – en løsning som vil begrense hjelpemidler til eksamen ytterligere, og som vil eliminere risikoen for bruk av KI under eksamen. På lenger sikt skal Utdanningsdirektoratet gå gjennom hele sluttvurderingssystemet og se hvordan man kan utvikle en rettferdig og bærekraftig eksamensordning i framtiden.

Muntlig og muntlig-praktisk eksamen

Selv om avvikling av muntlig og muntlig-praktisk eksamen gikk bra, hadde det vært ønskelig med flere tilgjengelige sensorer i fag på Vg3 studieforberedende. Vi opplever sensormangel i både fellesfag og programfag, og at det er mange kvalifiserte lærere som ikke ønsker å ta et eksternt sensoroppdrag på en annen skole. Eksterne sensoroppdrag kan bidra til å utveksle kompetanse mellom skolene, styrke tolkningsfellesskap, og øke kvaliteten på eksamen.

Privatister

De fleste som tar privatisteksamen ønsker å formalisere sin realkompetanse, få studiekompetanse eller skifte yrke.

De som avlegger privatisteksamen, er:

- Personer som ønsker generell og spesiell studiekompetanse. Ofte er dette 23/5 søkere (søkere som er fylt 23 år og kan dokumentere minst fem års praksis, kan få studiekompetanse ved å bestå seks fag fra videregående skole: norsk, engelsk, matematikk, naturfag, samfunnskunnskap og historie)
- Personer som ønsker å forbedre karakterer
- Elever som ikke har bestått fag fra videregående skole (ofte skyldes dette overskredet fraværgrense)
- Personer som ønsker å bytte ut fag på vitnemålet
- Personer som ønsker fagbrev (praksiskandidater)
- Lærlinger som må ta obligatorisk eksamen for å få fagbrev

Antall privatisteksamener har gått ned fra 13 000 før pandemien til rundt 10 000 årlig. Dette skyldes blant annet færre forbedringsprivatister etter avlyste skoleeksamener under pandemien, samt at flere voksne benytter seg av utvidet voksenrett og får standpunktkarakterer. Innføringen av meropplæring for elever uten bestått karakter kan også påvirke antallet.

Samtidig har eksamener for praksiskandidater økt, særlig innen helse- og oppvekstfag, mens bygg- og anleggsgfag har hatt nedgang. Yrkesfag har en økning, og et eksempel er brønnfagene som blir stadig mer populære.

Nye opptaksregler til høyere utdanning kan føre til økt interesse for privatisteksamen. Fylkeskommunen tilbyr gratis kurs og eksamen for praksiskandidater. Høsten 2025 er siste mulighet for eksamen etter LK06; de fleste eksamener gjennomføres nå etter LK20.

Et nytt digitalt eksamenssystem er innført, med tiltak mot bruk av KI. Internett er stengt under eksamen, og forberedelsedelen er fjernet for å hindre juks.

5.5 Klage på standpunkt, muntlig lokal gitt eksamen og privatisteksamen

Fra og med skoleåret 2024/2025 har statsforvalteren overtatt ansvaret for å behandle klager på standpunktkarakterer, muntlig lokalt gitt eksamen og privatisteksamen. Selv om regelverket for vurdering og klage i stor grad er det samme som før, ser vi at endringen i hvem som behandler klagen har hatt betydning for resultatene.

Tallene fra årets klagebehandling viser en tydelig utvikling, det har kommet færre klager enn tidligere år. I 2025 ble det registrert 93 klager, mot mellom 132 og 155 klager i årene 2022–2024. Samtidig har andelen elever som får medhold i klagen økt, fra 31–40 prosent tidligere, til 66 prosent i år.

Den vanligste årsaken til medhold er fortsatt at faglærers begrunnelse for karakteren ikke tydelig viser eksempler på elevens kompetanse, eller at det er uklart om det er

gjort en samlet vurdering ved avslutningen av opplæringen. Hvorfor det har kommet færre klager i år, er ikke helt klart. En mulig forklaring er at skolene nå har mulighet til å endre karakteren til elevens fordel før klagen sendes videre. Tidligere måtte alle klager behandles eksternt, men nå kan skolen selv avgjøre om klageren har rett, og endre karakteren uten å sende saken videre. Det kan også være at færre elever har valgt å klage. Dette bør undersøkes nærmere i den videre oppfølgingen.

Gjennomgangen av vedtakene tyder på at statsforvalterens klagenemnd tolker regelverket strengere enn den tidligere fylkeskommunale nemnda. Det stilles høyere krav til innholdet i faglærers uttalelser, noe som kan forklare hvorfor flere elever får medhold. Det er viktig å understreke at den økte andelen medhold ikke nødvendigvis betyr at vurderingspraksisen i skolene har blitt dårligere. Endringen ser ut til å handle mer om hvordan klagene vurderes enn om kvaliteten på undervisningen.

Tabell 5.1 Antall klager og antall og andel som fikk medhold i klagen:

År	Antall klager	Antall medhold	Andel medhold
2022	136	55	40%
2023	132	41	31%
2024	155	58	37%
2025	93	61	66%

92%

av søkerne fikk læreplass i
2024. Aldri før har andelen
vært så høy i Rogaland. Snittet
i Norge er 84,5 prosent.

6. Resultater fra opplæring i bedrift

Vi ser en betydelig økning i antall nye lærekontrakter, opplæringskontrakter og lærebedrifter. Flere søkere fikk læreplass og flere hadde progresjon til lære eller annen utdanning fra Vg2 yrkesfag. Antall avlagte og beståtte fag- og svenneprøver har vært stabil.

6.1 Nye kontrakter

Antallet nye kontrakter som blir tegnet hvert år fortsetter å øke. Dette henger sammen med at stadig flere velger yrkesfag når de begynner på videregående, kombinert med at en stadig høyere andel av søkerne får læreplass i Rogaland. Tabell 6.1 under viser veksten i antall nye kontrakter.

Tabell 6.1: Antall nye kontrakter fordelt på kontraktstype, 2020 - 2024

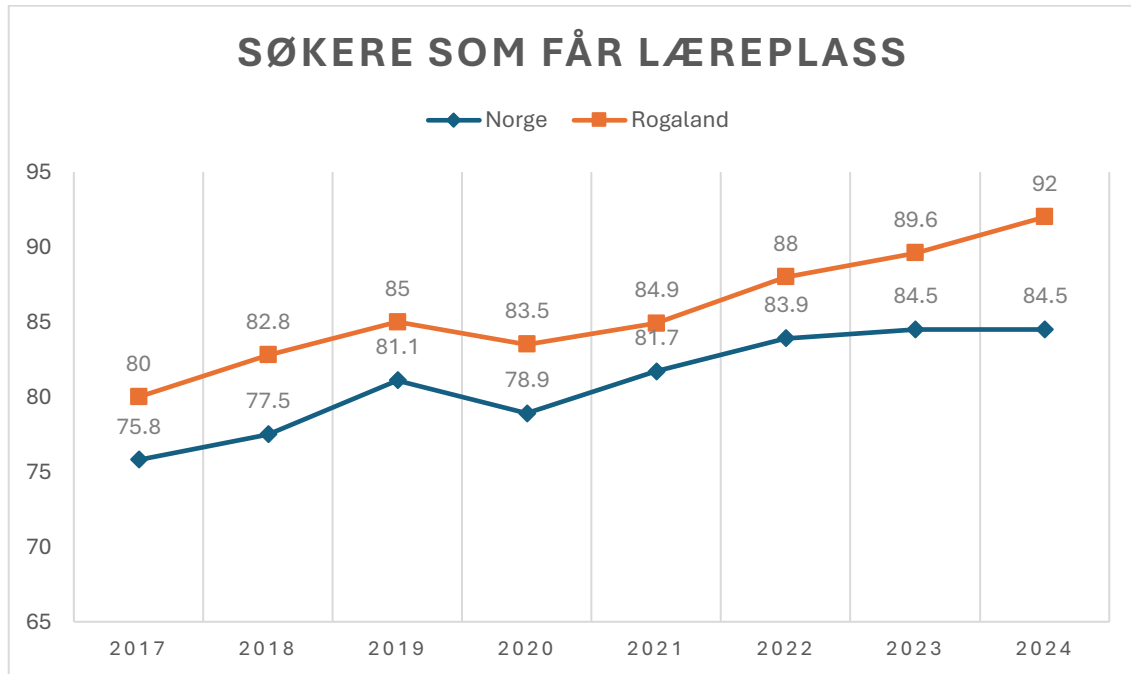
Kontraktstype	2020	2021	2022	2023	2024
Lærling	2555	3026	3092	3100	3333
Elev i skole	166	77	90	76	68
Lærekandidat	69	97	102	149	134
Fagbrev på jobb	42	78	65	80	138
Sum	2832	3278	3349	3405	3673

Kilde: Utdanningsdirektoratet

6.2 Stadig flere får lærekontrakt

I 2024 fikk 92 prosent av søkerne læreplass i Rogaland, enten som lærling eller som lærekandidat. Det har ikke blitt registrert en høyere andel i Rogaland tidligere. Figur 6.1 viser andel søkere som har fått en godkjent lærekontrakt i løpet av et kalenderår for Rogaland og for landet samlet. Rogaland ligger høyest i landet. Antall tilgjengelige læreplasser henger tett sammen med konjunktorene i perioden. Det var fortsatt et stort rekrutteringsbehov i både offentlig og privat sektor. Det var i utgangspunktet nok læreplasser til alle, men likevel var det flere som ikke får lærekontrakt. Selv om søkerne oppfyller kriteriene for å være kvalifisert, vurderer hver enkelt lærebedrift om søkeren er kvalifisert til å jobbe hos dem.

Figur 6.1: Andel søkere som får læreplass nasjonalt og Rogaland, 2017-2024

Kilde: Utdanningsdirektoratet

6.3 Overgang fra vg2 yrkesfag

Overganger fra Vg2 yrkesfag til læretid, er den mest kritiske overgangen i videregående opplæring og der hvor flest kandidater faller fra. Det er det flere grunner til, den viktigste er nok at mange ikke får den læreplassen de ønsker, eller ikke får læreplass i det hele tatt.

Kort om overgangene i tabellen:

- **Opplæring i bedrift:** Læreplass i bedrift
- **Alternativt Vg3 i skole:** Elevstatus, men opplæringen foregår hovedsakelig i lærebedrifter. Sluttkompetanse fag/svennebrev
- **Vg3:** Noen yrkesfaglige programmer har 3 år i skole.
- **Påbygg:** Påbygging til generell studiekompetanse
- **Ikke progresjon:** Ikke registrert på et høyere nivå det påfølgende året. Dette kan være elever som tar omvalg, repetisjon eller som er ute av videregående opplæring

Tabell 6.2: Overganger for Vg2 yrkesfag, Rogaland (2023 og 2024) og nasjonalt (2024)

Overgang	Rogaland 2023	Rogaland 2024	Nasjonalt 2024
Progresjon	84	85,5	79,8
Påbygg	19,8	20,1	24,7
Opplæring i bedrift	55,3	56,2	46,9
Alternativ Vg3 i skole	0,2	0,3	0,7
Vg3 yrkesfag	8,7	8,9	7,5
Ikke Progresjon	16	14,5	20,2
Repetisjon	2,9	3,6	3,6
Omvalg	1,7	1,6	1,7
Ute av VGO	11,4	9,3	14,9

Kilde: Utdanningsdirektoratet

I 2024 var det i Rogaland samlet sett 85,5 prosent som hadde progresjon, og 16 prosent som ikke hadde progresjon i overgangen fra Vg2 yrkesfag. Dette er 1,5 prosentpoeng flere med progresjon enn noen gang, og mer enn 5 prosentpoeng mer enn landet samlet. Av de 14,5 prosentene som ikke hadde progresjon i Rogaland, var 9,3 prosentpoeng ute av videregående opplæring, og resten av dem gjorde enten et omvalg, eller en repetisjon av skoleåret.

Det er en nedgang i andelen som ikke har progresjon fra 2023 til 2024. Som vist i tabell 5.3 over, er det en nedgang i andelen som ikke har progresjon, og en tilsvarende økning i de som går direkte fra Vg2 til opplæring i bedrift og påbygging til generell studiekompetanse. I løpet av de siste 10 årene har det vært en betydelig reduksjon i hvor mange som ikke har progresjon fra Vg2 yrkesfag. I 2013 var det ca. én av fire som ikke hadde progresjon fra Vg2 yrkesfag til neste trinn, mens 2024 var det ca. én av seks som ikke hadde progresjon.

Den lave andelen som deltar i Vg3 fagopplæring i skole (alternativt Vg3 i skole) skyldes at telledato er 1.oktober. Flere står da fortsatt i kø for å få læreplass, og får tilbud etter 1.oktober. I tillegg er de fleste som går alternativt Vg3 i skole voksne deltakere i videregående opplæring, som ikke inkluderes i disse tallene.

I 2024 var det 169 stykker som fikk tilbud om VG3, fagopplæring i skole. 36 stykker startet i VG3, 28 av disse ble prøvd ut i såkalte utprøvingsavtaler og flere fikk læreplass. Totalt var det 16 stykker som til slutt var registrert med VG3 i skole kontrakt.

4032

elever avla fag-, svenne-
eller kompetanseprøve i
2024. 91 prosent bestod.

6.4 Kompetansebevis, fag- og svennebrev

Tabellen under viser at antall avlagte prøver holder seg stabilt over tid. Nær 1/3 av alle som avla prøve, er voksne som avla prøve etter dokumentasjonsordningen praksiskandidat. Dette er en ordning hvor voksne kan gå opp til fag- eller svenneprøve på bakgrunn av sin yrkespraksis (dokumentert minst 25 prosent lengre relevant praksis enn ordinær læretid, vanligvis fem år). De har ikke en lærekontrakt, men avlegger teorieksamen som privatister og går opp til fagprøve. Antall kandidater i ordningen Fagbrev på jobb som avlegger fag-/svenneprøve, øker. Ordningen er en alternativ vei til fag- og svennebrev for voksne som allerede er i et arbeidsforhold, enten fast eller midlertidig. Tilbakemeldinger fra bedrifter og opplæringskontor er at dette er en god ordning for de voksne som ønsker fag- eller svennebrev.

Tabell 6.3: Antall avlagte prøver fordelt på kandidattype, 2020/21 – 2023/24

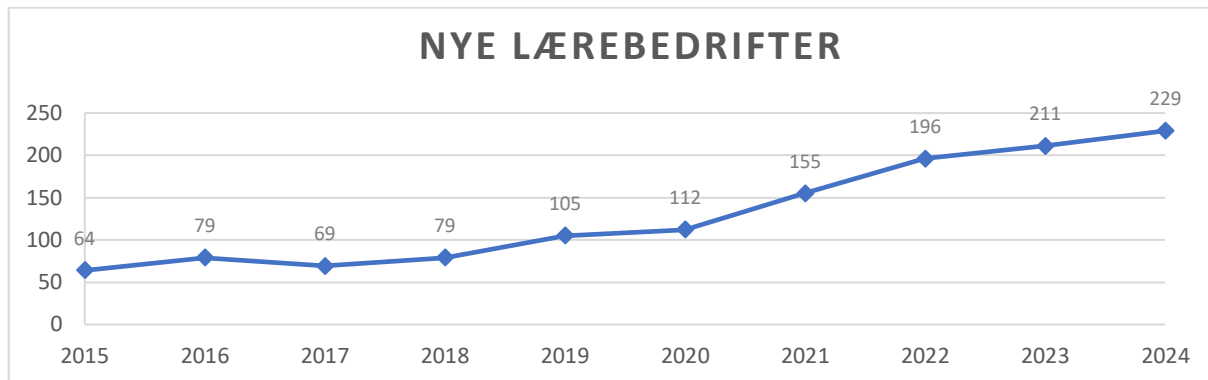
Kandidattype	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Lærling	2 369	2 257	2 396	2 421
Praksiskandidat	1 086	985	1 107	1 050
Fagopplæring i skole	77	70	53	45
Lærekandidat	45	56	68	64
Fagbrev på jobb	29	48	54	57
Sum	3 606	3 416	3 678	3 637

Kilde: Utdanningsdirektoratet

6.5 Lærebedrifter

Som vist under, er det en positiv utvikling i antall nye godkjente lærebedrifter. Med en økning i antall lærekontrakter, nye lærefag og læreplaner og flere veier til fagbrev, er dette en naturlig utvikling. Vi antar at kvalifiseringstiltak for voksne, sammen med at regelverket til NAV har blitt endret der voksne ikke mister dagpenger når de er under utdanning, er viktige faktorer. Et velfungerende næringsliv med en fortsatt sterk kultur for å ta inn lærlinger i Rogaland, er også en del av forklaringen.

Figur 6.2: Antall nye lærebedrifter 2015 - 2024

Kilde: Vigo Bedrift / Qlik

De fleste nye lærebedrifter er medlemsbedrifter. Dette innebærer at de samarbeider med opplæringskontor som hjelper medlemsbedriftene med det praktiske rundt lærlingeordningen.

6.6 Hevinger

Når en lærekontrakt heves, betyr det at både kontraktsforholdet og opplæringen avsluttes før planlagt tid. Tabell 6.4 under viser antall hevinger de siste fem årene.

I 2024 ble 523 lærekontrakter hevet, mot 502 året før. Dette er en liten økning fra 2023, men kommer i tillegg til den betydelige veksten som ble registrert årene før. Samlet har antall hevede kontrakter økt med 232 siden 2020, en økning på om lag 80 prosent. En del av økningen kan forklares med at det totale antallet løpende kontrakter også har vokst med 23 prosent siden 2020. En annen faktor er at en stadig større andel av søkere får læreplass.

Tabell 6.4: Antall hevede kontrakter i Rogaland, 2020 - 2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Hevede kontrakter	291	375	473	502	523

Kilde: Vigo Opplæring / Qlik

Den største økningen i hevede kontrakter finner vi innen teknologi- og industrifag, elektro og datateknologi, samt salg, service og reiseliv. Færre hevinger registreres innen bygg- og anleggsteknikk og naturbruk sammenlignet med året før.

Programområdene med flest hevinger totalt er teknologi- og industrifag, bygg- og anleggsteknikk og helse- og oppvekstfag, noe som også gjenspeiler at disse har flest kontrakter.

Hvis vi ser på årsakene til at kontraktsforholdene avsluttes, er 'personlige årsaker' og 'feilvalg' årsaken til halvparten av hevingene. Årene med pandemi var utfordrende for mange ungdommer og voksne, og erfaringsmessig har også overgangen fra skole til

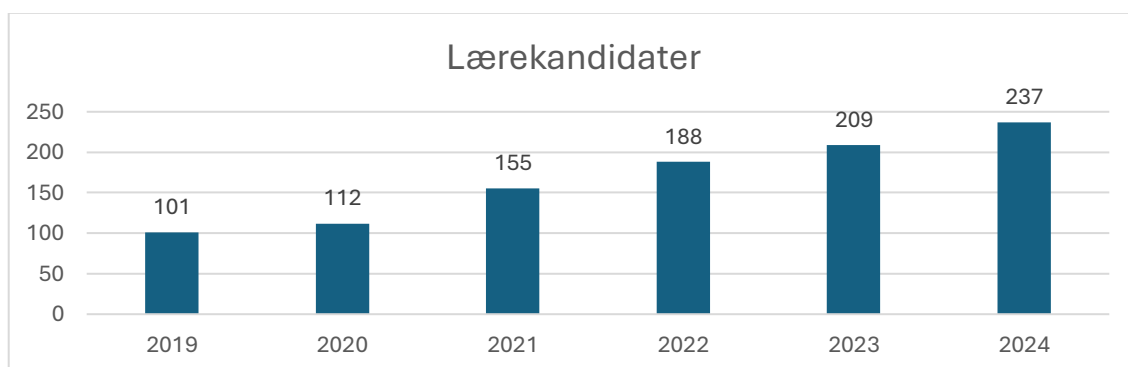
arbeidslivet vært mer krevende for mange enn i tidligere år. Fylkeskommunen har bistått lærlinger/lærekandidater og lærebedrifter i en rekke saker knyttet til helsemessige forhold, særskilte behov, høyt fravær, og andre sammensatte utfordringer på læreplassen.

6.7 Lærekandidatordningen

Lærekandidatordningen er opplæring i bedrift med en individuell tilpasset opplæringsplan, som gir kompetansebevis ved bestått kompetanseprøve, noe som viser hvilken kompetanse kandidaten har oppnådd innenfor et gitt fagområde. Denne ordningen er for ungdom og voksne som har, eller vil få, utfordringer med å oppnå full yrkeskompetanse, ofte elever som har hatt individuelt tilrettelagt opplæring i skolen.

Ordningen skal bidra til at flere lykkes med, og gjennomfører, videregående opplæring. Målet er å tilby en individuell tilpasset opplæring i skolen som gir høyest mulig kompetanse ut fra den enkeltes forutsetninger og behov. En lærekandidat i Rogaland sikter som hovedregel mot ordinært arbeidsliv. Det er fortsatt et mål for Rogaland fylkeskommune å øke andelen lærekandidater. Det vil kunne gi muligheten for arbeid, og dermed forebygge utenforskap. Figuren under viser at antallet lærekandidater har mer enn doblet seg de siste 5 årene.

Figur 6.3: Antall lærekandidater i Rogaland, 2019 - 2024

Kilde: Utdanningsdirektoratet

DETTE ER STÅA

UNGDATA 2025
Elever ved vg1 og
vg2 i Rogaland

DIGITAL HVERDAG

61% bruker minst 2 timer hver dag på sosiale medier. 31% gamer minst 2 timer hver dag.

Hva gjør du med resten av dagen din?

HELSE

62% er fornøyde med egen helse.

45% har bekymret seg mye den siste uken.

43% føler på press om å se bra ut.

34% har hatt problemer med søvn den siste uken.

SKOLEHVERDAGEN

71%

er fornøyde
med skolen.

6%

opplever mobbing
minst annenhver uke.

Hva kan gjøre skolehverdagen bedre for
alle?

VENNSKAP

- 90% har en fortrolig venn.
- 8% har vært veldig plaget av ensomhet den siste uken.

Hvem kan du snakke med når ting
er kjipt?

TANKER OM FREMTIDEN

- 73% tror de vil få et godt liv.
- 58% tror de vil ta høyere utdanning.

Hva vil du gjøre?

RUS

7% røyker hver uke eller oftere.

19% snuser hver uke eller oftere.

51% har vært beruset på alkohol det siste året.

14% har brukt hasj eller marihuana det
siste året.

7. Læringsmiljø i skole og bedrift

Rogaland fylkeskommune har som mål at alle elever og lærlinger skal oppleve et trygt og inkluderende læringsmiljø preget av mestring og læringsglede. I et godt miljø kjenner både elever og lærlinger seg trygge, trives i hverdagen, og viser respekt og omtanke for hverandre. Lærere og instruktører bidrar med støtte, motivasjon og tro på at alle kan lykkes. Samtidig er det viktig at elever og lærlinger kjenner sine rettigheter og plikter, og tar aktivt ansvar for både læringsmiljø og arbeidsmiljø. Skolene har solide rutiner for elevdemokrati, slik at elevene får reell innflytelse på skolehverdagen. Personalet har felles praksis for god klasseledelse, og utfordringer løftes opp til ledelsen når det er nødvendig.

Å sikre et godt læringsmiljø er en av våre viktigste satsinger. Felles kjennetegn på slike miljøer er:

- gode relasjoner mellom elever og lærere
- et positivt og støttende læringsfellesskap blant elevene
- tydelig og inkluderende klasseledelse

7.1 Elevundersøkelsen

Elevundersøkelsen er den sentrale kvalitetsindikatoren for læringsmiljøet i videregående opplæring. Her får elevene mulighet til å si sin mening om læring og trivsel på skolen. Undersøkelsen, som gjennomføres i november/desember hvert år, gir verdifull innsikt i elevenes skolehverdag. Den består av over 60 spørsmål fordelt på elleve ulike temaer, hvor hvert tema vurderes på en skala fra én til fem – fem er høyest.

Resultatene fra Elevundersøkelsen brukes både av skoler, kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter for å forbedre skolen. I Rogaland er det vanlig å inkludere alle trinn i undersøkelsen, selv om det kun er obligatorisk på Vg1. Denne praksisen bidrar til et mer helhetlig bilde av læringsmiljøet.

Svarprosenten i Rogaland lå på 82 prosent for alle trinn samlet – rundt to prosent over landssnittet, selv om dette er en liten nedgang fra fjoråret. Det er flest elever på første trinn som deltar, sammenlignet med andre og tredje trinn. Høy svarprosent er avgjørende for å sikre kvaliteten og påliteligheten i resultatene, spesielt på skolenivå hvor hvert enkelt svar kan avdekke utfordringer på ulike klasser og utdanningsprogram.

Samlet viser Elevundersøkelsen at Rogaland har et godt læringsmiljø. Elevene rapporterer om høy trivsel, blir utfordret faglig, og opplever god støtte både fra lærere og hjemme. De fleste føler at lærerne bryr seg om dem og har tro på at de kan lykkes. Bortsett fra tallene for mobbing, viser resultatene små variasjoner fra år til år, og forskjellene mellom fylkene er også små.

Figur 7.1 viser Rogalands resultater sett opp mot landsgjennomsnittet. Her kan vi se at Rogalands resultater er helt på linje med landet, med unntak av tre indikatorer, hvor Rogaland ligger et desimalpoeng over. Elevene i Rogaland melder om litt bedre Læringskultur, utdanning og yrkesveiledning, samt støtte fra lærer. I forhold til skoleåret før, ligger resultatene på samtlige indikatorer stabilt dette året.

Figur 7.1 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 Rogaland og nasjonalt, 2024/25.

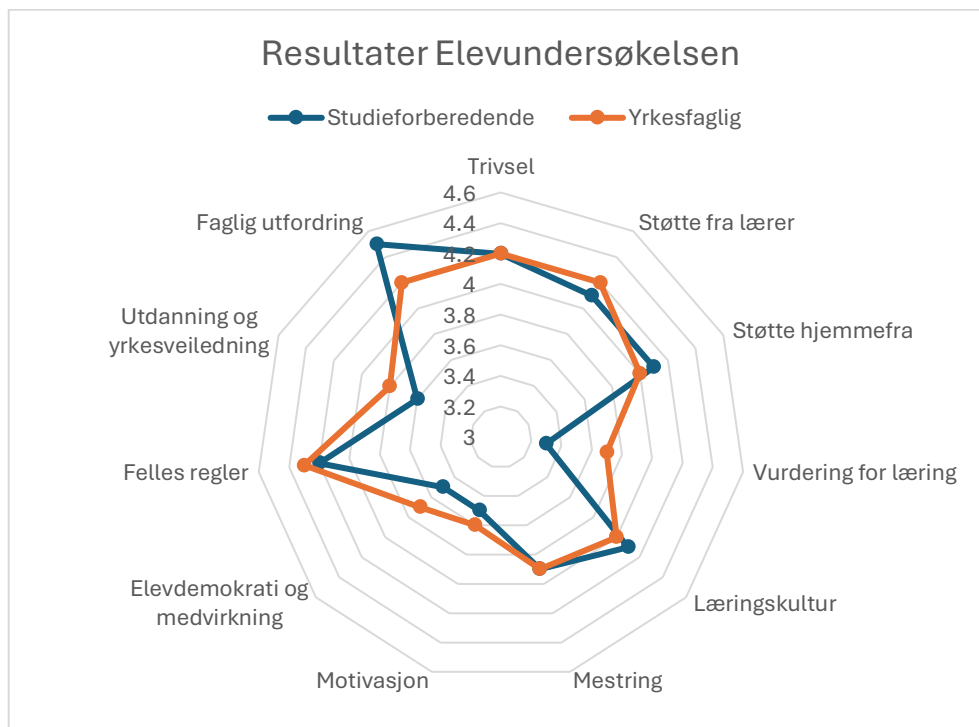
Elevundersøkelsen – Alle indikatorer – Videregående trinn 1

Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Hvis vi sammenligner læringsmiljøet på yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogram, ser vi at det er noen markante forskjeller. Dette blir vist i figur 7.2 Samlet sett rapporterer elever på yrkesfaglig utdanningsretning om et bedre læringsmiljø, med bedre vurdering for læring, motivasjon, og elevdemokrati og medvirkning. På studieforberedende opplever de i større grad at de får nok faglige utfordringer og har en bedre læringskultur.

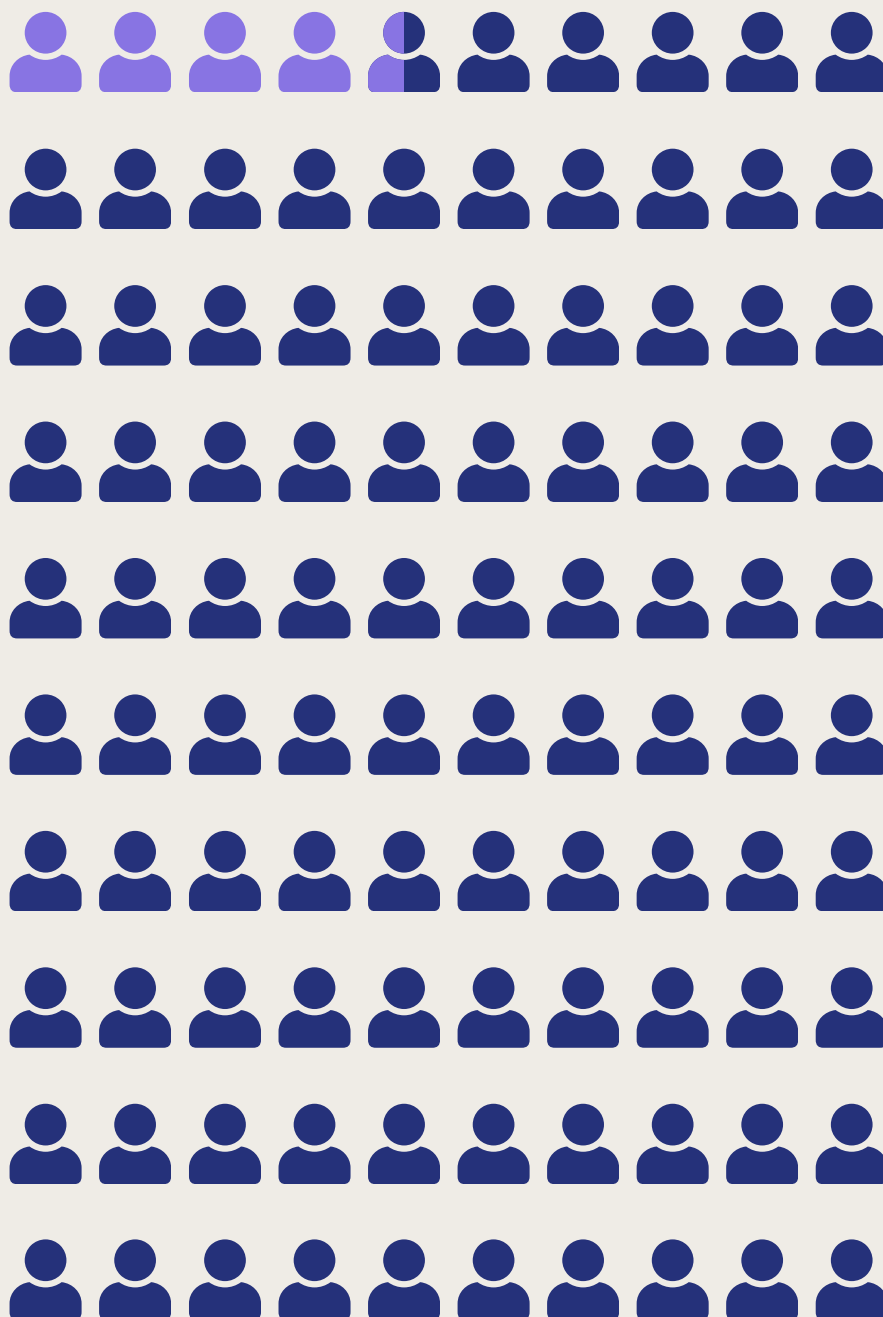
Figur 7.2 Læringsmiljøindikatorer fra Elevundersøkelsen Vg1 fordelt på Utdanningsretning, Rogaland 2024/25.

Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Guttene er jevnt over mer fornøyd med læringsmiljøet enn jentene, med blant annet høyere trivsel, mestring og motivasjon. Jentene er mer fornøyd med de faglige utfordringene.

Andelen som rapporterer å bli mobbet i Rogaland har over lengre tid vært lavere enn nasjonale tall.

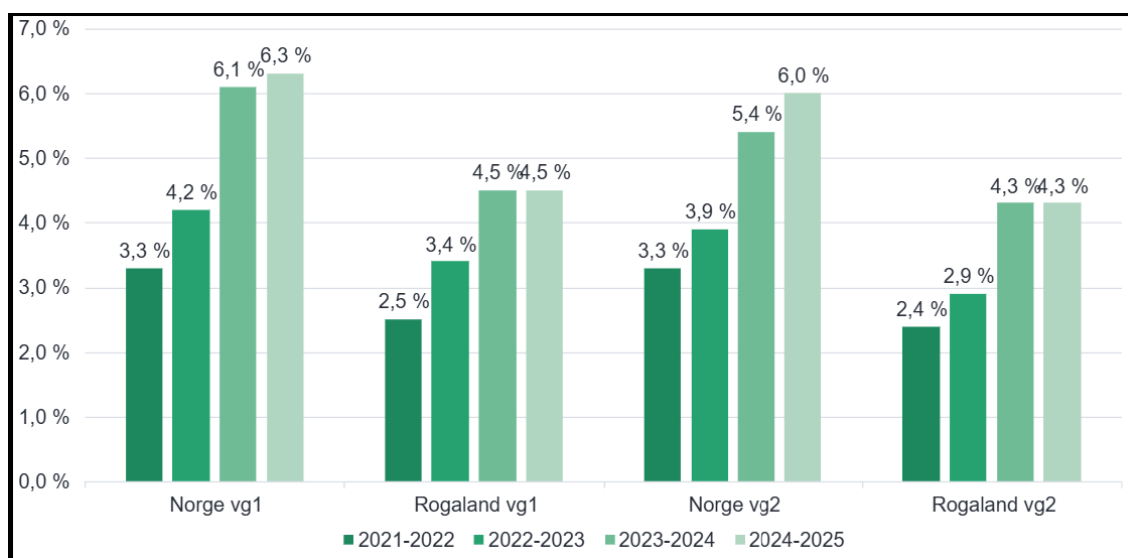
For skoleåret 2024/2025 er det 4,5 prosent i Rogaland som rapporterer mobbing, mot 6,3 prosent nasjonalt.

7.2 Mobbing på skolen

For skoleåret 2024/2025 er mobbing kartlagt både i Elevundersøkelsen samt i Ungdata, som gjennomføres hvert tredje år.

På nasjonalt nivå har elevundersøkelsen de siste årene vist en tydelig økning i omfanget av elever som opplever mobbing. Selv om tallene for Rogaland også har økt tidligere, er tallene for 2024/2025 på samme nivå som året før. Tallene fra elevundersøkelsen viser mao en utflating av veksten for Rogaland, både på Vg1 og på Vg2.

Figur 7.3: Mobbing i elevundersøkelsen, utvikling over tid

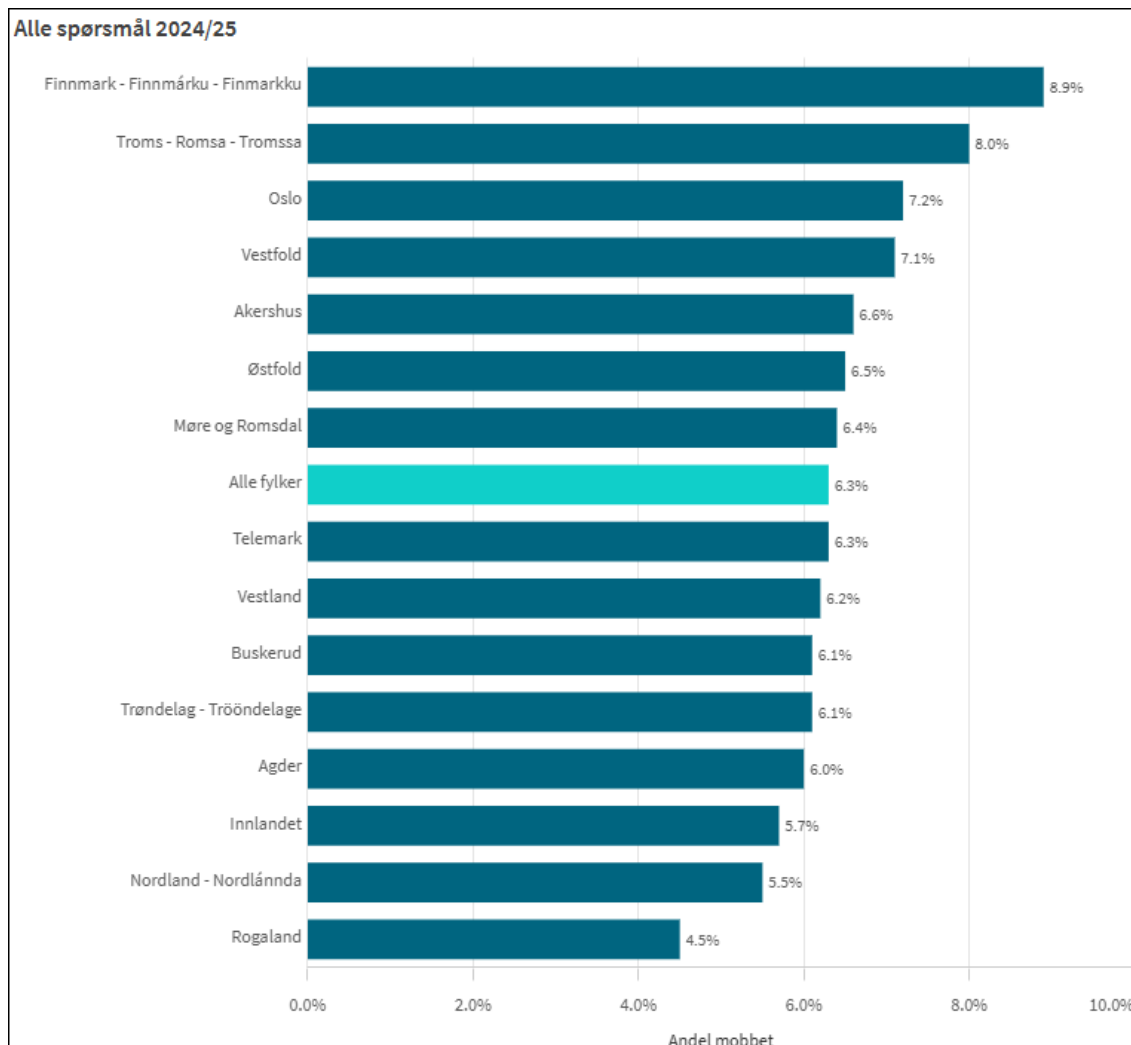

Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Andelen som rapporterer å bli mobbet i Rogaland har over lengre tid vært lavere enn nasjonale tall. For skoleåret 2024/25 er det 4,5 prosent i Rogaland som rapporterer mobbing, mot 6,3 prosent nasjonalt. Rogaland har de siste to årene vært det fylket hvor det er lavest andel elever som blir mobbet på Vg1, som vist i figur 7.4.

Av de som rapporterer å bli mobbet, har tre prosent opplevd å bli mobbet av andre elever på skolen og to prosent av voksne på skolen. To prosent har opplevd å bli mobbet digitalt.

Figur 7.4 Fylkesvis oversikt mobbing i elevundersøkelsen VG1

Kilde: Elevundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

Dette er hovedfunnene fra elevundersøkelsen for skoleåret 2024/25:

- Elever i Rogaland rapporterer om mindre mobbing enn de fleste andre fylker på tvers av trinn
- Flere blir mobbet på yrkesfaglige utdanningsprogram (5,9%) kontra studieforberedende (3,0%) utdanningsprogram. Denne forskjellen har vært tydelig over flere år, og stemmer også med tendensen for det vi ser nasjonalt.
- Mobbetallene etter pandemien har økt betraktelig i både i Rogaland og nasjonalt. Økningen i Rogaland har vært noe mer beskjeden enn landet samlet, og ser ut til å flate ut for skoleåret 2024/2025.

Mobbing i Elevundersøkelsen

«Med mobbing mener vi gjentatte negative handlinger fra en eller flere sammen, mot en elev som kan ha vanskelig for å forsvare seg. Mobbing kan være å kalle en annen stygge ting og erte, holde en annen utenfor, baksnakke eller slå, dytte eller holde fast.»

- Udir

I Elevundersøkelsen måles mobbing basert på tre spørsmål. Har du blitt mobbet av 1) andre elever på skolen, 2) voksne på skolen, eller 3) opplevd digital mobbing de siste månedene. Dersom en elev svarer at de har blitt mobbet på ett eller flere av disse spørsmålene, blir de inkludert i indikatoren «mobbing på skolen». Denne indikatoren blir da andelen som har opplevd mobbing i forbindelse med/på skolen de siste månedene.

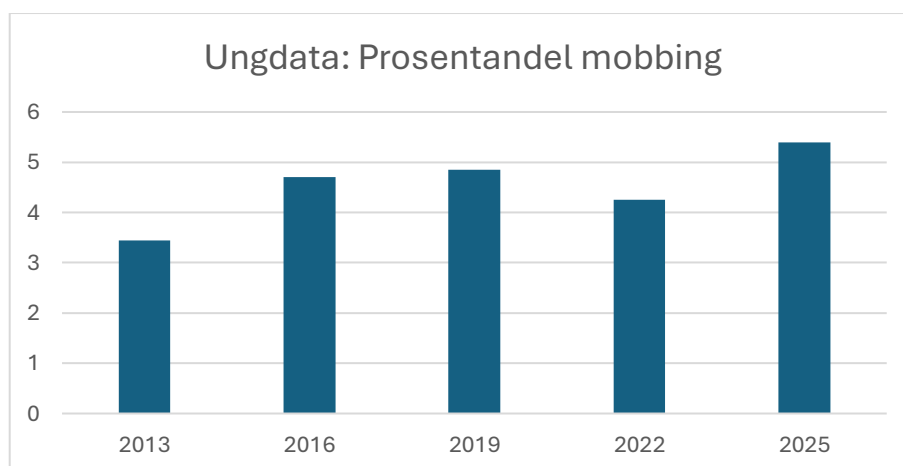
Mobbing i Ungdata-undersøkelsen

Ungdata-undersøkelsen som gjennomføres av Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet og kompetansesentre innen rusfeltet (KORUS), benytter en litt annerledes metodikk. I Ungdata blir mobbing målt gjennom spørsmålet «Blir du selv utsatt for plaging, trusler eller utfrysing av andre unge på skolen eller i fritiden?». Indikatoren viser hvor mange prosent som svarer «ja, flere ganger i uka», «ja, omtrent én gang i uka» eller «ja, omtrent hver 14. dag».

I denne undersøkelsen hentes det bare inn svar fra elever i videregående skole på Vg1 og i Vg2. Noe som i stor grad handler om utfordringer med å hente inn data på yrkesfag etter fullført Vg2. Undersøkelsen gjennomføres i mars, hvert tredje år.

Tallene for Ungdata 2025 viser en økning av elever som opplever mobbing i de videregående skolene i Rogaland. I 2025 var andelen 5,4%, som er en økning på 1,1% sammenliknet med for tre år siden.

Figur 7.5 Mobbing på videregående skole i Rogaland: Ungdata 2013-2025

Kilde: Ungdata, Velferdsforskningsinstituttet NOVA/Korus.

Tallene for 2025 viser ellers en tydelig høyere mobbeandel blant gutter (7,2%) enn for jenter (4,2%). Gutter ligger også merkbart høyere mht digital utestengelse. Generelt sett ser vi ellers at tallene i Ungdataundersøkelsen er mer stabile over tid, enn i elevundersøkelsen. Endringene i mobbetallene dermed er noe mindre, både på nasjonalt nivå og i Rogaland.

7.4 Psykisk helse

Psykiske lidelser og psykiske helseplager er blant de største folkehelseutfordringene i vår tid. I Rogaland er psykiske lidelser den viktigste årsaken til at unge står utenfor jobb og utdanning. For eksempel er det ifølge NAV slik at over 7 av 10 unge under 30 år som er på arbeidsavklaringspenger er diagnostisert med en psykisk lidelse. Fokus på psykisk helse er derfor sentralt for skoler som skal forberede unge for arbeidsliv og videre studier.

Rogaland Fylkeskommune har utarbeidet [en handlingsplan for perioden 2021-2028 for å fremme psykisk helse og forebygge selvmord](#). Mål rettet mot videregående opplæring er å:

- Fremme psykisk helse og gjøre tiltak lettere tilgjengelig
- Styrke samarbeidet mellom helse- og opplæringssektoren
- Styrke elevenes kunnskap om egen psykisk helse

I arbeidet med handlingsplanen står kartlegging sentralt.

Psykisk helse i Ungdata-undersøkelsen

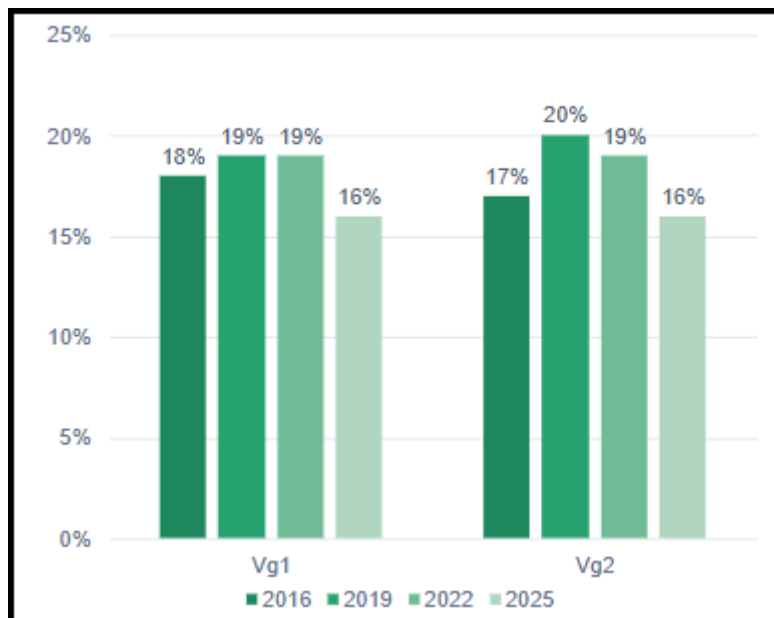
Fra starten av har Ungdata hatt et tydelig søkelys på kartlegging av unges psykiske helse. På overordnet nivå viser tallene at ungdom i de videregående skolene er fornøyd med livet. For 2025 svarer 86% at de har et godt liv, som er en oppgang på 3% fra 2022. Det er også kjekt å se at hele 9 av 10 sier de har en eller flere venner som de kan stole på og betro seg til om alt mulig.

Siden 2016 har elevene også blitt spurt om de ofte opplever søvnproblemer, depressive tanker, håpløshet meg tanke på framtiden, fysisk anspenhet mm.¹

Over tid har disse tallene ligger høyt, både nasjonalt og for Rogalands del. Det er derfor positivt å registrere at 2025-undersøkelsen viser en merkbar nedgang i elever både på Vg1 og Vg2, som sliter med denne typen psykiske plager. Her kan det imidlertid være viktig å presisere at undersøkelsen fortsatt viser at 16% av elevmassen på Vg1 og på Vg2 opplever denne typen utfordringer ofte. I disse tallene er det i tillegg stor forskjell mht kjønn. I 2025 er denne andelen 22% for jenter, mens den for gutter ligger på 9%.

¹ Det er viktig å presisere at Ungdata ikke fanger opp det som ut fra kliniske kriterier regnes som depresjon eller depressive lidelser. Mange av de plagene som kartlegges i Ungdata-undersøkelsen er hverdagsplager som mange har, men som kan være utfordrende nok for mange av de som opplever dem. Særlig for de som har et vedvarende høyt nivå av slike helseplager.

Figur 7.6 Psykiske plager for elever i videregående skole i Rogaland 2016-2025

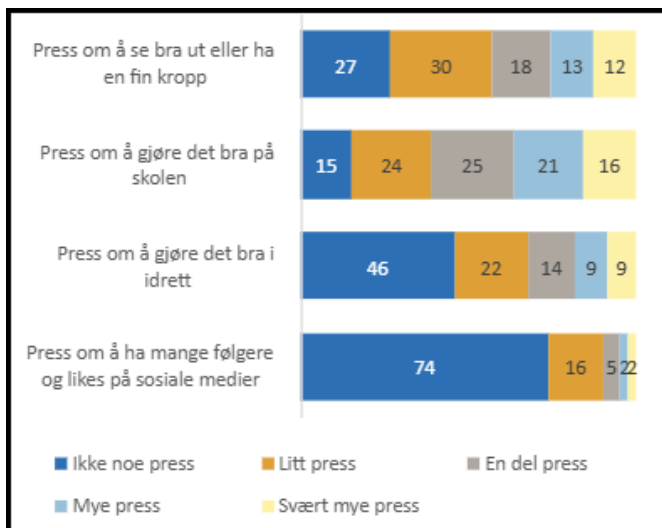
Kilde: Ungdata, Velferdsforskningsinstituttet NOVA/Korus

Nytt av året er spørsmål knyttet til elevenes søvnmonster. Tallene viser at rundt 30% av elevene, enten i ganske eller i veldig stor grad, har hatt søvnproblemer den siste uka. Også her er andelen klart høyere blant jenter.

Undersøkelsen viser videre at elever i de videregående skolene i Rogaland opplever press på forskjellige områder. I figur 7.7 framgår det at press mht kropp og utsende samt om å gjøre det bra på skolen, er det som aller flest kjenner på.

Blant jenter sier 23% at de den siste uka har kjent på så mye press at de har hatt problemer med å håndtere det. For gutter er tallet 8%.

Figur 7.7 Opplevd press i hverdagen – Elever i videregående skole i Rogaland, 2025

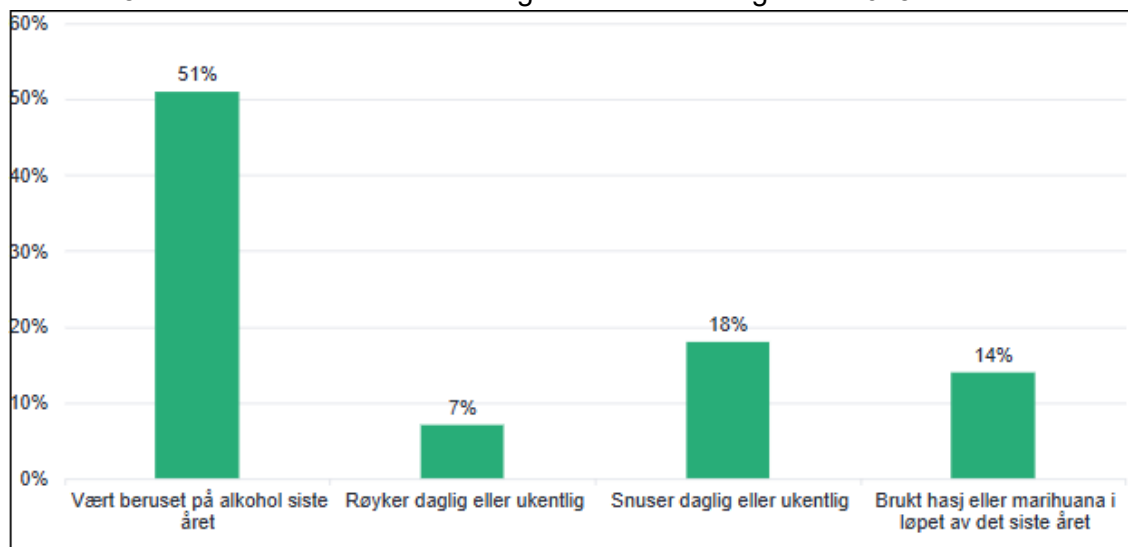

Kilde: Ungdata, Velferdsforskningsinstituttet NOVA/Korus

Ungdata og rusbruk

Ungdataundersøkelsen inneholder i tillegg flere spørsmål knyttet til rusbruk. En av de klareste tendensene i disse tallene er hvor stabile de er. På de fleste områdene har tallene ligget rimelig jevnt siden undersøkelsen startet i 2013. For Rogalands del sier 51% av elevene på Vg1 og Vg2 at de har vært beruset på alkohol i løpet av det siste året. Selv om dette er et høyt tall, ligger Rogaland 11% under det nasjonale snittet. Størst økning er det blant elever som snuser, hvor andelen har økt gradvis over tid og så mye som 5% sammenliknet med 2022. For andelen elever som har brukt hasj eller marihuana det siste året er tallene stabile over tid, men med en liten nedgang på rett under 1% sammenliknet med 2022.

Tabell 7.8 Rusbruk blant elever i videregående skole i Rogaland 2025

Kilde: Ungdata, Velferdsforskningsinstituttet NOVA/Korus

7.6 Lærlingundersøkelsen

Lærlingundersøkelsen gir lærlinger og lære kandidater mulighet til å si sin mening om lærlings- og arbeidsmiljøet på arbeidsplassen, og den besvares av andreårslærlinger. Svarprosenten i Rogaland var 34 prosent i 2024, som er noe lavere enn det nasjonale snittet på 41 prosent. Svarprosenten har falt i hele landet de siste 5 årene.

Resultatene er stabile over tid, med minimale forskjeller mellom fylker. Lærlingene rapporterer om høy trivsel og motivasjon, og Rogaland ligger på nasjonalt gjennomsnitt i hvor mange lærlinger som gleder seg til å gå på jobb. Mer 9 av 10 sier de er motivert til å lære, og mer enn 8 av 10 melder at de trives både i bedriften og med kollegene sine.

7.7 Skolemiljøsaker meldt til statsforvalteren

Elever som opplever at skolen ikke gjør nok for at de skal ha det trygt og godt på skolen, kan melde saken til statsforvalteren. Statsforvalteren har myndighet til å undersøke saken og avgjøre om skolen har oppfylt sin plikt til å rette opp situasjonen med egnede tiltak og plikten til å lage en skriftlig plan. Dersom statsforvalteren kommer til at skolen ikke har oppfylt disse pliktene, kan statsforvalteren pålegge fylkeskommunen å rette forholdet.

Våren 2025 ble det utarbeidet en orientering til opplæringsutvalget i Rogaland fylkeskommune om utfallet i skolemiljøsaker meldt til statsforvalteren og om gjentakende utfordringer og lærdommer fra disse. Denne orienteringen ble behandlet i opplæringsutvalgets sak 8/2025.

I kalenderåret 2024 fikk Statsforvalteren i Rogaland 209 meldinger om at elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. Fire av disse sakene kom fra offentlige videregående skoler. For mer inngående beskrivelse av disse sakene, vises det til orienteringen behandlet i opplæringsutvalgets sak 8/2025.

For å sikre at alle elever som opplever at det ikke gjøres nok for å ivareta deres rettigheter etter skolemiljøreglene har en reell klagemulighet til statsforvalteren, informeres det om denne adgangen på hjemmesidene til alle de offentlige videregående skolene i Rogaland. På hjemmesidene til skolene, samt på fylkeskommunens hjemmesider, informeres det også om regelverket knyttet til elevenes skolemiljø og hvordan skolemiljøsaker skal håndteres når de oppstår.

At bare fire saker ble meldt til statsforvalteren fra offentlige videregående skoler i kalenderåret 2024, kan være en god indikator på at de fleste skolemiljøsaker løses godt på skolen, og at eleven ikke opplever et behov for å melde saken videre.

7.8 Mobbing på arbeidsplassen

Elevundersøkelsen gjennomføres av elever som går på skole, men for lærlinger er det lærlingundersøkelsen som kartlegger læringsmiljøet på arbeidsplassen. Her rapporteres mobbing litt annerledes, og er derfor ikke helt sammenlignbart med mobbing kartlagt i Elevundersøkelsen. Spørsmålsformuleringen er: Er du blitt mobbet på arbeidsplassen de siste månedene? Svaralternativene er: Ikke i det hele tatt, en sjelden gang, 2-3 ganger i måneden, omtrent en gang i uken, og flere ganger i uken. I tabellen under vises svarfordelingen.

Færre lærlinger enn tidligere år rapporterer at de har opplevd mobbing. Flere kvinner enn menn melder om uønsket seksuell oppmerksomhet, og særlig i lærefag hvor kvinner utgjør et mindretall. For Rogaland har antall lærlinger som har opplevd uønsket seksuell oppmerksomhet derimot vært under terskelen for offentliggjøring.

Tabell 7.1: Rapportert mobbing på arbeidsplassen, 2020 - 2024

År	Ikke i det hele tatt	En sjelden gang	2-3 ganger i måneden eller oftere
2020	84.90%	11.00%	4.10%
2021	86.20%	10.80%	2.90%
2022	86.90%	10.00%	3.10%
2023	87.60%	9.30%	3.10%
2024	86%	11%	3%

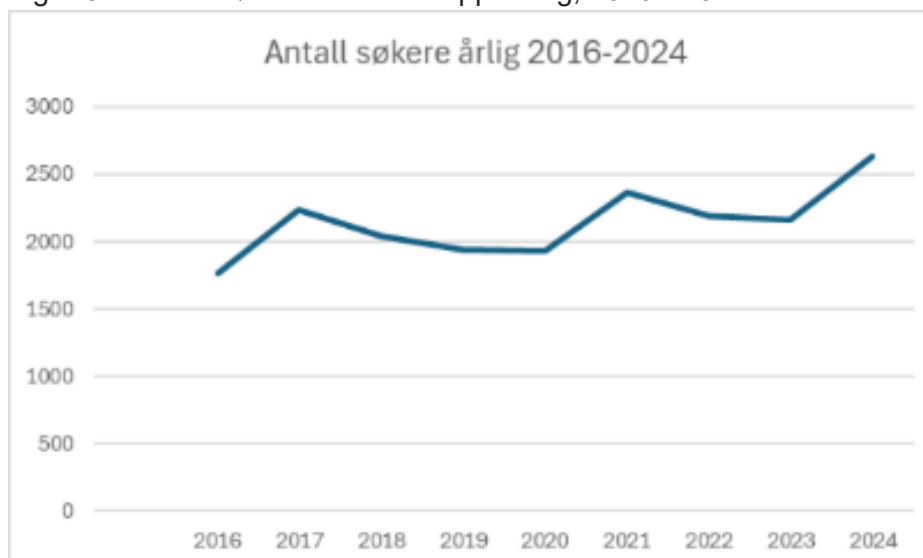
Kilde: Lærlingundersøkelsen, Utdanningsdirektoratet

I Rogaland rapporterer 3 prosent i 2024 at de har blitt mobbet mer enn en sjelden gang på arbeidsplassen de siste månedene. 11 prosent opplever å bli mobbet en sjelden gang, mens ca. 1 prosent rapporterer at de blir mobbet flere ganger i uken. Med unntak av de som blir mobbet en sjelden gang, er det svært få lærlinger i hver mobbekategori. I motsetning til mobbetallene på de videregående skolene, ser vi en flat utvikling over tid for mobbing på arbeidsplassen.

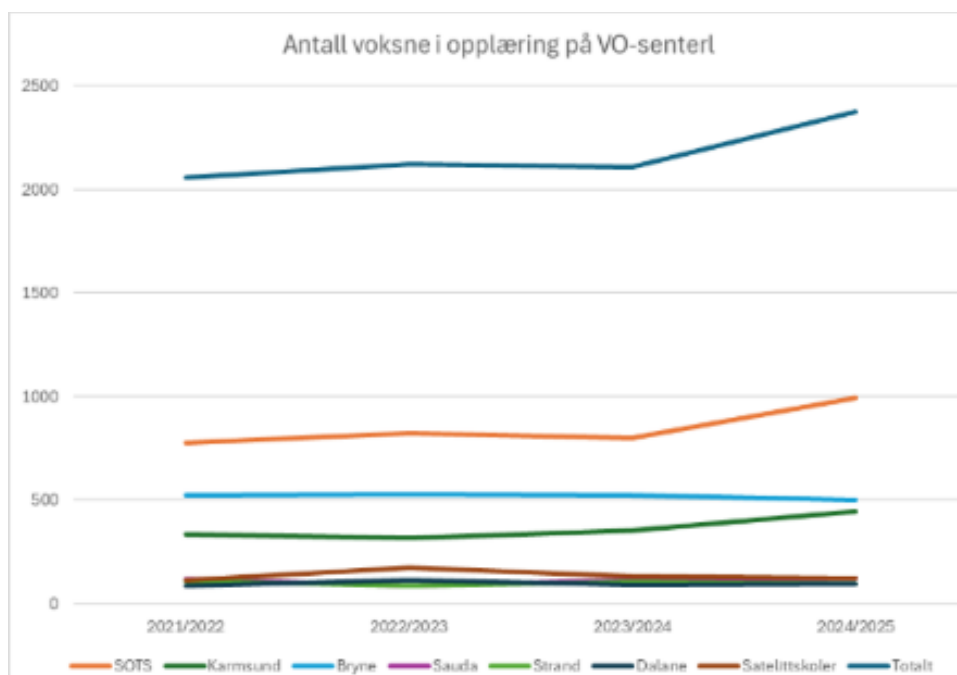
8. Videregående opplæring for voksne

Fylkeskommunen tilbyr videregående opplæring for voksne (VOV) ved seks VO-sentre tilknyttet videregående skoler i fylket. Vi har tre større VO-sentre i Bryne, Stavanger og Haugesund, og tre mindre VO-sentre i distriktene i Sauda, Strand og Egersund. VO-sentrene har ansvar for drift og utvikling i sine regioner.

Figur 8.1: Antall søkere til voksenopplæring, 2016 - 2024

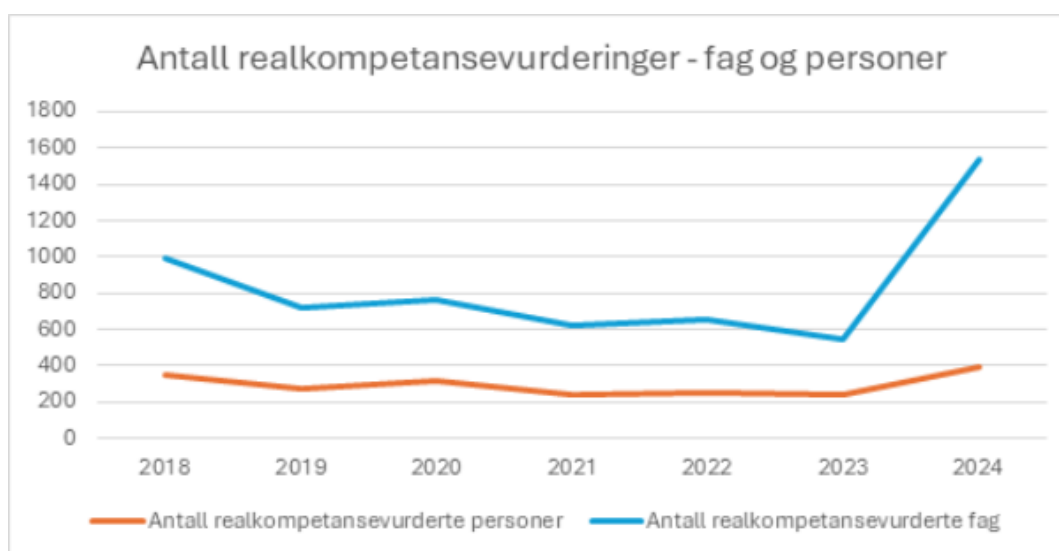

Figur 8.2 Antall voksne i opplæring ved de ulike VO-sentrene, 2021 - 2025

Ny opplæringslov fra august 2024 innebar flere store endringer for VOV. Videregående opplæring for voksne står for en stor del av de nye rettighetene som er utløst av fullføringsreformen. Voksne deltakere har blant annet fått rett til meropplæring, forsterket opplæring i norsk, og rett til fagbrev nummer to etter reglene om yrkesfaglig re-kvalifisering. Aldersgrensen for å søke seg til VOV er senket fra 25 til 19 år. Læreplanen i 13 lærefag er blitt modulstrukturerte for voksne, der opplæringen i hovedsak skal foregå i bedrift, og deltakerne blir fulgt opp av lærer gjennom hele opplæringsløpet. Det har vært en økning i søknader, bruk av realkompetansevurdering og opplæringsaktivitet som medfører økt behov for ressurser og lokaler.

Figur 8.3: Antall realkompetansevurderte personer og fag, 2018 - 2024

Den nasjonale kompetansepolitikken og fylkeskommunens eget mål om å øke gjennomføringsgraden for voksne deltakere, gjør at vi ser en dobling av aktivitetsnivået i VOV dersom vi sammenlikner med årene før 2020.

I forbindelse med pandemien i 2020 ble det gitt flere statlige tilskudd for å forskuttere virkningene av fullføringsreformen og ny opplæringslov. Fylkeskommunen har brukt disse midlene til å øke omfanget og aktiviteten i VOV. Flere har fått en mulighet til å få opplæring i fag som fylkeskommunen tilbyr. Fagtilbudet har blitt utvidet, og vi har prøvd ut flere styrkingstiltak for å øke gjennomføringen, som for eksempel:

- Språkstøtte for lærlinger.
- Eksamensforberedende kurs
- Forsterket opplæring i norsk

Dimensjonering VOV

Det er utfordrende å dimensjonere tilbudet til voksne da antall søkere ofte beveger seg i takt med konjunktorendringer i samfunnet, det er spesielt innvandring og arbeidsledighet som påvirker søkertallene i VO (voksenopplæring). I tillegg er det utfordrende å se fram i tid hvor det vil være godt med læreplasser.

Tabell 8.1: Antall voksne i opplæring fordelt på VO-senter, 2021/22 – 2024/25

Antall voksne i opplæring på VO-senter	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
SOTS	776	824	801	995
Karmsund	334	314	351	446
Bryne	524	528	523	501
Sauda	119	87	111	123
Strand	107	87	103	95
Dalane	84	111	90	95
Totalt	1 944	1 951	1 979	2 255

Tabell 8.2: Antall voksne i opplæring fordelt på satellittskoler (skoler som leverer opplæring på vegne av VO-sentrene), 2021/22 – 2024/25

Antall voksne i opplæring på satellittskoler	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Bergeland	76	90	111	76
Godalen	0	0	9	8
Åkrehamn	39	81	10	36
Totalt	115	171	130	120

VOV sine samarbeidsprosjekt med NAV:

- Våren 2025 avsluttet vi to grupper med 2-årig helsearbeiderfaget (SOTS og Karmsund)
- Betong og mur – fireårig prosjekt på Bryne VO-senter
- Menn i helse – SOTS og Karmsund / Åkrehamn

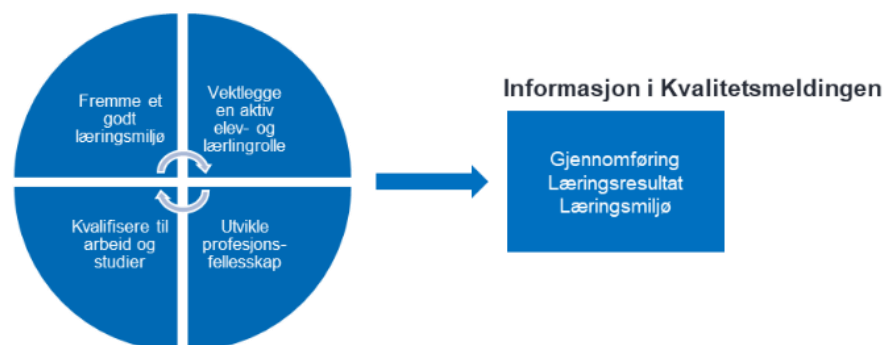
Vi har tidligere laget årlige gjennomstrømningsrapporter, men ved overgang fra datasystemet VigoVoksen til VIS/InSchool har vi ikke mulighet til å ta ut samme rapport for gjennomføring, og vi har derfor ikke tilsvarende rapport klar for skoleåret 2024/2025.

9. Økt gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø

Kvalitetsmeldingen gir en beskrivelse av tilstanden i den videregående opplæringen i Rogaland fylkeskommune. Meldingen er et viktig verktøy for å jobbe systematisk med å videreutvikle læringsmiljø og læringsutbytte for lærlinger og elever. Hva bidrar til økt gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø? Noe av dette arbeidet presenteres i dette kapitlet, og hovedvekten i fremstillingen er overordnede tiltak som realiseres på skolene.

PPT og OT bidrar i sitt arbeid til økt gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø. I tillegg administrerer avdeling opplæring i skole og opplæring i bedrift tiltak. Alle tiltak kan knyttes til Rogaland fylkeskommune sine satsingsområder. Disse er presentert i kapittel 1.1 Mål for videregående opplæring. Satsingsområdene skal bidra til kvalitet på opplæringen og at den er i tråd med ny opplæringslov, læreplanverket og prinsippene i fagfornyelsen.

Rogaland fylkeskommune sine satsingsområder

Figur: Rogaland fylkeskommune sine satsingsområder og påvirkning på gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø

Tiltak som presenteres kan være nasjonalt initiert, og noen er lovpålagte, som for eksempel ansvarsområdet til PP-tjenesten og Oppfølgingstjenesten. Andre tiltak bygger på politiske vedtak eller har oppstått som et tiltak fra skoleeier eller skoler.

9.1 Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT)

Pedagogisk-psykologisk tjenesten (PPT) har ett kontor i Stavanger og ett i Haugesund, med 33 rådgivere totalt ved kontorene. De ansatte har ulike yrkesbakgrunn knyttet til pedagogisk-psykologisk kompetanse, og alle videregående skoler i Rogaland har en kontaktperson fra PPT. Etter ny omorganiseringsmodell fra 1.1.2025 er PPT delt inn i tre seksjoner, henholdsvis PPT-nord, PPT-midt og PPT-sør. Avdelingen ledes av en avdelingssjef og tre seksjonssjefer. Tjenesten gir råd til skoler og lærebedrifter om hvordan opplæringen kan legges til rette, slik at alle får god opplæring. PPT skal samarbeide med og støtte skolene i det forebyggende arbeidet for å gi et inkluderende opplæringstilbud til elever som kan ha behov for tilrettelegging av opplæringen. De

skal støtte og veilede skolene i å utrede behov for tilrettelegging av opplæringen, og i å sette inn tiltak så tidlig som mulig når det er behov for det. PPT kan også hjelpe med kompetanse- og organisasjonsutvikling, slik at opplæringstilbudet blir så inkluderende og godt tilrettelagt som mulig. Der loven eller forskrift til loven krever sakkyndig vurdering, er det PPT som skal utarbeide vurderingen.

PPT vurderer behov for særskilte tiltak i skolen, og kartlegger eventuelle vansker knyttet til faglig, sosial og emosjonell fungering. De kan følge opp elever og lærlinger med samtaler etter behov, individuelt eller i grupper. Skoleåret 2023/24 har PPT hatt om lag 1400 individ- og systemsaker.

PPT har flere pågående tiltak som støtter opp om elevenes læringsmiljø. Tiltakene påvirker i ulik grad arbeidet med en aktiv elev- og lærlingrolle, og kan bidra til at elevene og lærlingene fullfører videregående opplæring. Her følger eksempler på noen pågående tiltak:

- Veiledningsnettverk: for skolene innen fagområdet lese- og skrivevansker, samt matematikkvansker. I nettverket møtes ansatte som gjennomfører kartlegging og utredning. Formålet er å utvikle felles praksis for kartlegging og tolkning av resultater.
- Kompetanseløftet: PPT etablerte høsten 2024 et samarbeid med Universitetet i Stavanger med fokus på kompetanseheving knyttet til implementeringskunnskap. Målsettingen er at PPT skal være bedre rustet til å støtte skolene i kompetanseheving og organisasjonsutvikling, som er en del av PPT sitt forebyggende mandat etter ny opplæringslov § 13-11. Samarbeidet er planlagt ut våren 2026.
- Faglig ansvar sosialrådgivere: PPT har våren 2025 startet opp regionale nettverk for rådgivere med to samlinger i året. Det er rådgiverne selv som eier samlingene, men PPT bistår i dette arbeidet. I tillegg arrangerer PPT en årlig samling for alle tre nettverkene i Stavanger. Sosialrådgiverne har også tilbud om veiledningsgrupper i regi av PPT, der de kan drøfte utfordringer de står i, og da brukes metoden «reflekterende team».
- Nettverk for lærere på skoler med særskilt tilrettelagt tilbud: PPT etablerte høsten 2024 et nettverk for lærere på skoler med særskilt tilrettelagte tilbud (AT). Skoleåret 2024-2025 var det lærere i norskfaget som ble invitert, med det formål å støtte den spesialpedagogiske praksisen i fellesfaget norsk for elever som har store, sammensatte vansker. Nettverket har hatt månedlige møter som har vært arrangert på de ulike skolene. Tema har blant annet fokusert på metodikk og opplæring knyttet til grunnleggende ferdigheter i norsk. For skoleåret 2025-2026 er dette et tilbud til programfagslærere.
- Tiltak knyttet til lærlingefeltet: PPT har blant annet bidratt på introduksjonsdag for nye lærlinger og lære kandidater i både fylkeskommunale- og private bedrifter. I tillegg har vi arrangert workshop/ kurs innen autismespekterforstyrrelser for veiledere i bedrift.

- Regionalt samarbeid, SAMVER: handler om å forebygge, avdekke og håndtere situasjoner knyttet til voldelig ekstremisme. Mer om dette samarbeidet i kapittel 8.3.
- Prosjekt gjennomføring: det har blitt innvilget ressurser til styrking av psykisk helse i skolene. Seks skoler er tildelt økt sosialrådgiverressurs for å styrke arbeidet med å øke andelen elever som fullfører videregående opplæring. De har hatt jevnlige møter der PPT har vært koordinator for arbeidet. Holdningsarbeid knyttet til inkludering, dialog og respekt for ulike verdisyn har vært vektlagt. Prosjektet ble avsluttet juni 2025.

9.2 Oppfølgingstjenesten (OT)

Oppfølgingstjenesten (OT) følger opp ungdom med rett til videregående opplæring som ikke søker, takker nei til eller slutter i videregående opplæring. Ungdommene får tilbud om opplæring, arbeid eller andre tiltak som på sikt kan gi muligheter for kompetansefremmende opplæring. OT har også ansvar for å koordinere og samordne den tverrfaglige innsatsen.

Fylkeskommunen skal ha en oppfølgingstjeneste for ungdom som har rett til opplæring etter opplæringsloven § 9-4 og som ikke er i opplæring eller arbeid. Tjenesten gjelder til og med det året de er 24 år. Oppgavene til OT er skissert i forskrift til opplæringsloven § 8-3.

Nasjonalt er det dobbelt så mange registrert i OT etter at målgruppen til OT ble utvidet i ny opplæringslov. OT i Rogaland har praktisert denne nye målgruppen i flere år, derfor er ikke endringen så stor for vårt fylke. I løpet av skoleåret 2024-2025 ble 7291 ungdommer meldt til OT, og alle ble kontaktet og kartlagt, dette er en økning på ca. 16 prosent fra året før. Økningen skyldes i hovedsak økt målgruppe for OT, som også innebærer ansvar for oppfølging av ungdom mellom 16-24 år som har fullført med som ikke har fått studie- eller yrkeskompetanse. Disse har rett til OT sin tjeneste, og de har rett til meropplæring. Frem til de tar imot meropplæring, eventuelt tar eksamen eller fag- svenneprøve, så er de OT sitt ansvar. Etter OT sin kartlegging sjekkes en del av ungdommene ut av målgruppen. For skoleåret 2024-2025 hadde vi 3313 ungdommer igjen i målgruppen vår.

Gjennom nytt lovverk er den frafallsforebyggende rollen til OT ikke lenger nevnt. På tross av dette har OT i Rogaland en aktiv rolle i det forebyggende arbeidet blant elever og lærlinger, og vi ser det som en nyttig innsats i lys av målsetningen om økt gjennomføring av videregående opplæring. I tillegg har vi sammen med NAV Rogaland utviklet samarbeidsrutiner for tettere oppfølging og veiledning av felles ungdommer i målgruppen.

OT bidrar gjennom ulike tiltak for å unngå frafall eller få ungdommer tilbake til videregående opplæring, fire av disse tiltakene er Glidelåsen, UngInvest, Kvalifiseringssenteret på Bryne vgs. og MIO (målrettet individuelt overgangsarbeid). Disse tiltakene beskrives nærmere i kap. 9.5.

9.3 Skolenes håndtering av gjengmiljø, rus og vold

Elevene har i henhold til opplæringsloven rett på et trygt og godt skolemiljø, og hvordan skolene håndterer gjengmiljø, rus og vold er knyttet til denne retten. Rogaland fylkeskommune sitt rammeverk har flere retningslinjer som skal sikre denne retten og omfatter blant annet:

- Retningslinjer for å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø
- Veileder for forebygging og oppfølging av vold og trusler for ansatte i skolen
- Retningslinjer for forebygging, mistanke om og bruk av rusmidler
- Russefeiring - plan for trygg og inkluderende russetid/avgangsfeiring

Opplæringsutvalget vedtok under behandlingen av Kvalitetsmeldingen 2024 at årets melding skal inneholde konkrete tiltak og resultater fra arbeidet med disse temaene. Nedenfor presenteres eksempler fra to skoler – anonymisert som henholdsvis "yrkesfagsskole" og "kombinertskole". Disse er valgt fordi de representerer typisk praksis ved flere av skolene.

Tiltak og resultat fra en yrkesfagsskole

Skolen har etablert et helhetlig og systematisk arbeid for å forebygge rus, vold og gjengproblematikk. Arbeidet er godt forankret i skolens planverk, og rusteamet spiller en sentral rolle i oppfølging og rådgivning. Elever og ansatte kan ta kontakt for anonym drøfting, og rusteamet informerer jevnlig i klasser om skolens rutiner ved bekymring for rusbruk. Det er også økt innsats mot elever i russetiden for å sikre trygge rammer.

Ved skolestart informeres ansatte om skolens rutiner, og mange har fått opplæring i å identifisere tegn på rusbruk. Synlige voksne i fellesarealer bidrar til trygghet og tilstedeværelse. Skolen har gode rutiner for tidlig varsling og håndtering ved uro i elevmiljøet.

Miljøtjenesten og ledelsen samarbeider tett for rask respons og oppfølging. Miljøtjenesten jobber aktivt med relasjonsbygging og trygghet i fellesområdene. Skolen tilbyr også lavterskeltiltaket «Bare for løye», med aktiviteter etter skoletid som matlaging, volleyball og gaming. Tiltaket styrker fellesskapet og gir ungdommen et positivt alternativ til utenforskap og uheldige miljøer. Samlet utgjør dette en helhetlig tilnærming der tilstedeværelse, relasjonsbygging og strukturerte tiltak bidrar til et trygt og inkluderende skolemiljø.

Tiltak og resultat fra en kombinertskole

Skolen har tidligere hatt utfordringer knyttet til uønskede hendelser, men opplever nå et betydelig mer harmonisk skolemiljø. Skolen har vektlagt følgende tiltak som vi vurderer at har hatt effekt på elevenes læringsmiljø:

- Autoritativ klasseledelse med fokus på relasjon, raushet, respekt, rammer og regler – de fem R'ene – som preger skolens kulturarbeid.

- Voksen tilstedeværelse i fellesarealer, inkludert fast rotasjon av lærere i kantinen og en ekstra miljøveileder med kontorplass i elevmiljøet.
- Streng mobilrestriksjoner, med innføring av mobilhotell i alle klasserom, og det har hatt positiv effekt på ro og samhandling.
- Tverrfaglig ressursteam med rådgivere, PPT og helsesykepleier, og helsesykepleier er tilgjengelig daglig og prioriterer elevrettet arbeid.

Tiltakene har bidratt til færre konflikter, lavere mobbetall og fravær av gjengrelaterte problemstillinger. Rus er fortsatt en aktuell utfordring, men Ungdata viser at elever ved skolen har lavere alkoholforbruk enn fylkesgjennomsnittet. Skolens helhetlige innsats bygger på relasjonsarbeid, tilstedeværelse og struktur, og har skapt et tryggere og mer inkluderende skolemiljø.

Regionalt samarbeid og forebygging av voldelig ekstremisme

For å styrke det forebyggende arbeidet mot kriminelle gjengmiljøer, er det avgjørende at ansatte har kunnskap om hvordan kriminelle nettverk opererer og rekrutterer ungdom. Dette inkluderer innsikt i hvordan digitale plattformer, algoritmer og kunstig intelligens benyttes til å påvirke unge, blant annet gjennom tilbud om «Crime as a Service» – hvor kriminelle handlinger utføres mot betaling – og hvordan radikaliserings kan skje via nettet. Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) i Rogaland fylkeskommune har en spesialrådgiver som holder foredrag om disse temaene for skoler, opplæringsarenaer og samarbeidspartnere. I disse foredragene belyses også ansvaret knyttet til informasjonsplikt og avvergingsplikt, jf. straffeloven § 196.

PPT representerer fylkeskommunen i SAMVER – et tverretattlig samarbeid mot voldelig ekstremisme i regionen. Gjennom SAMVER samarbeider vi tett med Politiets sikkerhetstjeneste (PST), Sør-Vest politidistrikt og Kriminalomsorgen region sørvest. Samarbeidet omfatter både forebygging, håndtering av enkeltsaker og støtte til unge som ønsker å forlate kriminelle miljøer. Politiet har det overordnede ansvaret for sikkerhet, og aktørene i SAMVER er tydelige på egne roller, myndighet og ansvar, i tråd med gjeldende lovverk.

Manglende samarbeid mellom samfunnsaktører har blitt fremhevet i evalueringsrapporter etter terrorhendelser i Norge. SAMVER har derfor fått nasjonal oppmerksomhet som et godt eksempel på tverretattlig samarbeid. Erfaringer fra SAMVER er delt med den regjeringsoppnevnte Ekstremismekommisjonen, som nylig har levert sine anbefalinger for å styrke Norges evne til å forebygge radikaliserings og ekstremisme.

Ledelsen i fylkeskommunens beredskapsavdeling er orientert om arbeidet som gjøres i PPT. I konkrete saker er det PST og politiet som har ansvar for videre oppfølging.

9.4 Skole-hjem-samarbeid

Samarbeidet mellom hjem og skole skal komme elevene til gode, slik at de får et best mulig utbytte av opplæringen. Et godt samarbeid kan medvirke til å jevne ut sosiale

forskjeller mellom elever, og ha betydning for barn og unge på en rekke områder relatert til skolen. Det vil potensielt føre til bedre læringsutbytte, bedre selvregulering, bedre trivsel, færre atferdsproblemer, mindre fravær, bedre arbeidsvaner, en mer positiv holdning til skolen og høyere ambisjoner med hensyn til utdanning.

Skolene er lovpålagt å ha et foreldresamarbeid og å holde ett foreldremøte hver høst både i 1. og 2. klasse. På foreldremøtet skal foreldrene få god informasjon om skolen, innholdet i opplæringen, samarbeidet med foreldrene og annet som er nyttig å vite for foreldrene.

En del skoler inviterer foresatte med på oppstartsamtale sammen med eleven i løpet av den første skoleuka i vg1. I noen tilfeller skjer denne samtalen allerede før skolestart. Hovedhensikten med samtalen er å skape trygge, omsorgsfulle og tydelige relasjoner. Noen skoler kaller denne samtalen trekantsamtale, nettopp for å understreke at hjemmet er en viktig del av samarbeidet. Skolene er tydelige på at både elever og foresatte alltid kan ta kontakt dersom de har spørsmål eller bekymringer. Selv om elevene har mer ansvar for egen læring på videregående, trenger mange fortsatt støtte hjemmefra. Et godt samarbeid mellom hjem og skole er avgjørende.

Foreldre til elever under 18 år i 1. og 2. klasse har rett til en planlagt og strukturert samtale med kontaktlærer i første halvdel av skoleåret. Samtalen skal handle om hvordan eleven arbeider daglig, om elevens kompetanse i fagene og hvordan eleven, skolen og foreldrene skal samarbeide for å legge til rette for læringen og utviklingen til eleven. Elevene kan i visse tilfelle ha rett til taushet overfor egne foreldre. Eksempel på dette kan være elevers betroelser om personlige forhold.

InSchool, som er vårt skoleadministrative system, er tilgjengelig for medarbeidere, elever og foresatte. Foresatte med foreldreansvar for elever under 18 år får tilgang til blant annet timeplan, fravær, halvårs-, standpunkt- og eksamenskarakterer. Digitale forsendelser (som varselbrev, vedtak og annen informasjon) sendes fra InSchool, og foresatte som er registrert i Folkeregisteret med foreldreansvar får dette tilsendt automatisk.

Det juridiske foreldreansvaret opphører på 18 årsdagen. Som en følge av dette har foreldrene ikke rett til opplysninger om eleven etter fylte 18 år. Foresatte til elever over 18 år får ikke automatisk tilgang til InSchool. Eleven må samtykke for at foresatte kan ha tilgang. Samtykket vil gi foresatte mulighet til å logge seg inn i InSchool, og åpne for at skolen kan dele opplysninger om elev som er over 18 år. Det er ellers vanlig at kontaktlærer fortsetter å ha kontakt med foresatte selv om eleven er over 18 år, i tilfeller der det har vært utstrakt kontakt før fylte 18 år, men dette må eleven samtykke til.

I politisk sak [46/2025](#) i opplæringsutvalget 30.09.2025 vises det til at opplæringsutvalget den 01.10.2024 vedtok at Rogaland fylkeskommune, i samarbeid med kommunene, skal prioritere å styrke skole-hjem-samarbeidet, for å sikre at elever og foresatte får nødvendig informasjon og støtte i overgangen. Det planlegges derfor en utvidelse av skole-hjem-samarbeidet i tiden fremover, der det

ses på ulike mulige samarbeidspartnere og prosjekter. Aktuelle samarbeidspartnere kan være kommunale foreldreutvalg, FAU, samt ungdomsskolene og Elevorganisasjonen og ungdommens fylkesråd om informasjonsarbeid. Aktuelle prosjekter kan være tilrettelagt digital informasjon om overgang til videregående opplæring for ungdom og deres foresatte/verger, der ungdom gjennom elevråd, ungdommens fylkesråd og foresatte gjennom kommunale foreldreutvalg og utvalgte FAU kan bidra med innspill.

Rogaland fylkeskommunes fire satsingsområder:

1. Fremme et godt læringsmiljø
2. Vektlegge en aktiv elev- og lærlingrolle
3. Kvalifisere til arbeid og studier
4. Utvikle profesjonsfelleskap

9.5. Tiltak knyttet til satsingsområdene

Rogaland fylkeskommune har flere tiltak som vi knytter til satsingsområder og som i ulik grad påvirker gjennomføring, læringsresultat og læringsmiljø. Dette er noen eksempler på tiltak som administreres av avdeling opplæring i skole og bedrift.

Overganger fra grunnskole til videregående opplæring

For å sikre best mulig samarbeid rundt overganger og opplæringsløp, har Rogaland fylkeskommune ønsket at det utvikles gode rutiner og systemer gjennom samarbeid med kommunene. Målet med samarbeidet er å «skape systematiske og generelle overgangstiltak for alle elever og spesifikke tiltak rettet mot sårbare ungdommer». Det er Rogaland fylkeskommune som har hovedansvaret i samarbeidet, mens kommunene har et ansvar for å samarbeide.

De ulike tiltakene i forbindelse med overganger fra grunnskolen til videregående opplæring kan deles inn i to underkategorier: Eksisterende tiltak, og nye tiltak og piloter. De nye tiltakene er knyttet til krav i opplæringsloven § 9-5. En grundigere presentasjon finnes som [vedlegg til PS 46/2025](#), behandlet av opplæringsutvalget 30. september 2025.

Eksisterende tiltak	Forklaring
God skolestart	Retningslinjer for oppstart i videregående – fokus på trygghet, inkludering og samarbeid.
YOU-rådgivning	Karriereveiledning for ungdom – inkluderer hospitering, yrkesmesser og åpen dag.
Glidelåsen	Tett oppfølging ved overgang fra ungdomsskole til videregående – samarbeid og informasjonsdeling.
Flying Start	Tidlig skolestart for utsatte elever – bli kjent med skole og ansatte før ordinær oppstart.

Nye tiltak og piloter	Forklaring
MIO – Målrettet individuelt overgangsarbeid	Tidlig innsats fra 8. trinn – individuell oppfølging og samarbeid for å forebygge frafall.
Arbeidslivsfag	Elever prøver utdanningsprogram i ungdomsskolen – bedre grunnlag for valg og overgang.
Campus UNG	Camp for elever med skoleutfordringer – styrke faglige og personlige ferdigheter.
Elevambassadør	VGS-elever informerer 10. klassinger – styrker forståelse og trygghet i overgangen.
Samarbeid om fag	Strukturert samarbeid om matematikk – mål om bedre forståelse og økt gjennomføring.

Kvalifiseringsprosjektet

Prosjekt *Fremtidig organisering av støtte- og kvalifiseringstiltak* startet opp høsten 2024. Siktemålet med prosjektet er en plan for langsiktig styrking av støtte- og kvalifiseringstiltak rettet mot ungdom i ungdomsskole, videregående opplæring, samt ungdom og unge voksne utenfor arbeid og utdanning. Målet er å hjelpe flere unge inn i utdanning og arbeid, og å forebygge utenforskap.

Ny opplæringslov krever at fylkeskommunen skal ha et opplæringstilbud for de som har rett til videregående opplæring for ungdom, men som mangler faglige eller språklige forutsetninger for å gjennomføre opplæringen. Et tilbud til elever i overgangen fra grunnskolen til videregående opplæring uten faglige forutsetninger mangler i dag og må derfor opprettes for å imøtekomme lovkravet. Sak om overgangstilbudet ble lagt fram for de folkevalgte i september 2025.

Kvalifiseringssenter på Bryne videregående skule er et første trinn i en helhetlig plan for organisering av støtte- og kvalifiseringstiltak. Det pågår et arbeid med tiltak rettet mot ungdom og unge voksne utenfor utdanning og arbeid.

Forberedende tilbud for minoritetsspråklige

Forberedende tilbud for minoritetsspråklige er en fellesbetegnelse for tilbudene innføringskurs i norsk og kombinasjonsklasse. Målgruppen er ungdom mellom 16-24 år som trenger å styrke norskferdighetene og/eller grunnskolekompetansen for å kunne starte i ordinær videregående opplæring. Samtidig som man lærer norsk og styrker begrepene gjennom andre teorifag, kan det åpnes for å hospitere i vg1 om dette er praktisk mulig og pedagogisk forsvarlig. Det vil til at elevene gjør mer riktige valg av utdanningsprogram når de begynner i ordinær videregående opplæring.

Skoleåret 2024/2025 var det totalt 38 innføringsklasser og fire kombinasjonsklasser, med elever fra minst 29 ulike land. Per mars 2025 var det 602 elever, fordelt på ti skoler. Skoleåret 2024/2025 er det siste året med tilbud om kombinasjonsklasse ved våre videregående skoler. Samarbeidet med Stavanger og Sandnes kommune om kombinasjonsklasser er avsluttet etter kommunenes ønske, og klassene er erstattet av innføringsklasser.

Internasjonalisering og Erasmus+

EU-programmet Erasmus+ er verdens største program for utdanning, opplæring, ungdom og idrett. I perioden 2021-2027 har Rogaland fylkeskommune, som konsortium, en akkreditering for studiespesialiserende/ studieforberedende og yrkesfag. Ti av våre videregående skoler er med i vårt konsortium. I tillegg har nå 17 av skolene egen akkreditering. En akkreditering kan gi skolene mulighet til å sende elever på utveksling, og til å sende lærere på jobbskygging og kurs. Målet på sikt er at alle skolene skal ha sin egen akkreditering.

Skoleåret 2024/2025 reiste til sammen 88 elever på elevutveksling innen fremmedspråk til Frankrike, Spania og Tyskland. I tillegg reiste elever på annen elevutveksling til Sverige, Frankrike, Danmark og Spania (48 elever fra studieforberedende/studiespesialisering og 24 elever fra yrkesfag). Flere ansatte reiste også på aktuelle internasjonale kurs og jobbskygging på partnerskoler.

Avdeling opplæring i skole har en fag-/arbeidsgruppe som jobber med prosedyrer, rutiner, dokumentasjonskrav og rapporter for å støtte skolene iht. EUs krav til Erasmus + prosjekter. I tillegg jobber fag-/arbeidsgruppen med koordinering av fremmedspråkreisene.

Ukrainsk vennsapsprosjekt

I januar 2025 ble det vedtatt en tilskuddsordning for videregående skoler i Rogaland som ønsker å samarbeide med kommuner som har kommunesamarbeid med en ukrainsk kommune, der samarbeidet involverer ungdom i aldersgruppen for videregående opplæring. Målet med vennsapsprosjektet er å vise støtte til ungdom fra Ukraina som er rammet av krigen og fremme interkulturell forståelse på tvers av landegrensene.

Tilskuddsordningen er nærmere beskrevet i sak 2024/104578 i opplæringsutvalget 28.01.2025. Tilskuddsordningen er på 500.000 kr. per år.

I løpet av skoleåret 2024/2025 var det én skole som søkte på tilskuddsordningen. Sandnes videregående skole hadde besøk av ti ukrainske ungdommer og en ukrainsk lærer i en uke. Ungdommene bodde hjemme hos norske familier, og tilskuddet til skolen ble brukt til blant annet skidag i Sirdal og tur til Kvitsøy for hele klassen.

Sommerskolen 2025

Sommerskolen er et gratis tilbud til elever, tidligere elever og lærlinger som har negative karakterer (1 eller IV) i et fag. Sommerskolen 2025 fant sted på Bergeland vgs og Bryne vgs i uke 25 og 26. Deltakerne får et intensivt opplæringstilbud som varer fra 08.30 til 15.00 fra mandag til fredag i perioden, og får servert både frokost og lunsj.

Det ble satt i gang et tilbud i fagene historie, kroppsøving og naturfag. Det var kun i disse fagene det var nok påmeldte. Sommerskolen ble avsluttet med en lokalt gitt eksamen 27.juni 2025. Det var bra gjennomføring, og 24 av 27 kandidater bestod eksamen.

Nettskolen

Skoleåret 2024-2025 var et overgangsår for Nettskolen Rogaland. I fylkestinget 29.10.2024 ble det vedtatt at Nettskolen Rogaland skal være i drift som en egen skole fra 1. august 2025, administrert fra Dalane vgs. Administrasjonen ved Dalane vgs. overtok deler av driften av nettskolen i løpet av skoleåret 2024-2025, og vil fra 1. august 2025 administrere hele tilbudet i Nettskolen Rogaland.

Antall elever i de ulike tilbudene skoleåret 2024-2025:

Tilbud	Antall nettelever 2023-2024	Antall nettelever 2024-2025
Programfag for elever på Vg2 og Vg3 studiespesialisering	187	218
Videregående opplæring for voksne	218	203
Nettbasert tilpasset opplæring for elever med langvarig sykefravær	22	37
Påbygg Vg4 for lærlinger	45	38
Samarbeid med Oppfølgingstjenesten om nettbaserte eksamensforberedende intensivkurs for privatister	25	68
SUM	497	564

Nettskolen Rogaland er et godt supplement til de videregående skolene og voksenopplæringssentrene. Elever på studiespesialisering får mulighet til å ta programfag som ikke tilbys på egen skole, og får dermed en større bredde i sitt fagtilbud. Deltakere i voksenopplæringen får mulighet til å ta fag uavhengig av bosted, jobb, helse og livssituasjon. Elever med langvarig sykdomsfravær får god tilrettelegging slik at de kan ta fag hjemmefra. Fra skoleåret 2024-2025 ble det åpnet for at elever med langvarig skolefravær som skyldes psykiske helseplager kan søke på lik linje med elever med somatiske sykdommer, jf. vedtak i sak 2024/9284 i Opplæringsutvalget mars 2024. Økningen i elever i dette tilbudet skyldes at målgruppen nå er utvidet, og Nettskolen Rogaland opplever en stadig økende interesse for dette tilbudet nå som det begynner å bli mer og mer kjent på skolene og hos Oppfølgingstjenesten. Tilbudet om påbygg for lærlinger gir lærlinger muligheten til

å forskuttere retten til påbygg etter yrkeskompetanse, og de tar Vg4 påbygg på deltid over to år parallelt med læretiden. Våren 2025 samarbeidet Nettskolen Rogaland med Oppfølgingstjenesten om å tilby nettbaserte intensivkurs for OT-kandidater som var påmeldt privatisteksamen. Nettskolen bidrog med lærere, mens Oppfølgingstjenesten finansierte tiltaket og ordnet med påmelding.

Fengselsundervisning

Innsatte i fengsel har rett på opplæring i henhold til opplæringsloven. I Rogaland er dette knyttet til fengsel ved: Åna (Bryne vgs), Stavanger (Randaberg vgs), Haugesund (Haugaland vgs) og Sandeid (Ølen vgs). Planen for videregående opplæring i kriminalomsorgen er en felles plattform for både fengselsundervisningen og arbeidsdriften i fengslene. Målet er at innsatte klarer å leve som lovlige borgere etter endt soning. Mange innsatte har lite utdanning, og noen har diagnoser og helsemessige utfordringer. Det medfører et kontinuerlig behov for fleksibilitet fra fengselsundervisningen.

Tabell 7.1 viser antall påmeldte og gjennomførte eksamener. Antall gjennomførte eksamener er ikke et mål i seg selv for fengselsundervisningen, og heller ikke en god måte å vise om den innsatte har lyktes. Veien er lang for mange som sitter i fengsel, og det kan ta lang tid før de klarer å fullføre påbegynt utdanning. Det er heller ikke alle som tar imot tilbudet.

Tabell 9.1 Antall påmeldte og gjennomførte eksamener i fengslene i skoleåret 2024/2025

Status	Åna	Stavanger	Haugesund	Sandeid
Påmeldte eksamener	145	24	8	25
Gjennomførte eksamener i Rogaland	131	7	6	15
Beståtte eksamener i Rogaland	78	7	6	15
Antall eksamener programfag yrkesfag	34	2	3	5
Flyttet og gjennomført eksamen i nytt fylke	0	0	0	3
Løslatt før eksamen, men gjennomført eksamen	0	0	0	2

Fengselsundervisningen har ikke ansvar for å følge opp om fag og eksamen blir fullført etter soning, men den innsatte blir satt i kontakt med Videregående opplæring for voksne (VOV). Høsten 2025 etableres det også oppfølgingsklasse i Stavanger som blir et nytt tilbud i Rogaland. Dette tilbudet skal tette glippsone mellom soning og tilbakeføring til samfunn og sikre kontinuitet for opplæring påbegynt under soning. Her

vil en i større grad kunne tilpasse opplæringen til den enkeltes behov, og en vil samarbeide tett med fengslene og TAFU (tilbakeføring gjennom fritid, arbeid og utdanning) for å sikre en god overgang fra utdanning under soning til videre utdanning etter løslatelse.

TAFU er et samarbeidstiltak mellom Nav Rogaland, Kriminalomsorgen, Stavanger og Sandnes kommune og Rogaland fylkeskommune. Dette tiltaket viser gode resultater med å få tidligere innsatte ut i varig arbeid og noen ganger fagbrev gjennom kurs og praksisplasser i arbeidslivet.

Entreprenørskap

Ungt Entreprenørskap (UE) skal inspirere unge til å tenke nytt og skape verdi for andre, og være en brobygger mellom skole og arbeidsliv. Gjennom UE lærer elevene fag ved hjelp av praktiske og virkelighetsnære metoder, og de trener på egenskaper som blir viktige når de skal ut i arbeidslivet: problemløsning, gjennomføringsevne, kreativitet og samarbeid.

Opplæringsavdelingen organiserer entreprenørskapsforum, håndterer søknader fra skolene og ivaretar samarbeidet med UE. Skoleåret 2024/2025 har 1177 elever deltatt i ungdomsbedrift, 1876 elever har vært på innovasjonscamp og 2093 elever har fått opplæring i ØkonoMIN. Det har blitt gjennomført lærerkurs i ungdomsbedrift for til sammen 71 lærere. 74 lærere var med på nettverkssamling for ungdomsbedriftslærere november 2024.

Kunstig intelligens (KI) og vurderingspraksis

Den teknologiske utviklingen går veldig fort og kunstig intelligens (KI) påvirker i stor grad lærernes og elevenes undervisning, læring og vurdering. Mange vurderingsformer har blitt utfordret av KI og skolene trengte et verktøy for å sikre en forutsigbar og rettferdig vurderingspraksis. Avdeling opplæring i skole gjennomførte derfor en anbudsrunde og kjøpte lisenser for lærere og elever til programvaren Dugga, et nettbasert prøvegjennomføringssystem og nedlåst nettleser. Dugga gir mulighet for tre varianter av sikkerhet: Safe Exam Browser (SEB), Respondus og egen variant hvor eleven ikke jobber i sikker nettleser, men læreren får beskjed dersom eleven bruker ulovlige hjelpemidler. Dugga har et nettbasert testverktøy som gir mulighet for mange ulike spørsmålstyper, som man kan integrere i læringsplattformen Teams. NDLA sin praterobot er med støtte fra fylkeskommunene videreutviklet slik at den er mer funksjonsrik og brukervennlig for lærere og elever. Varianten «Egendefinert praterobot» har, sammen med nye læremidler om prateroboter, økt sannsynligheten for at teknologien blir brukt til læring.

Avdeling opplæring i skole sin faggruppe innen bl.a. kunstig intelligens (KI) og KlasseTeams fortsetter med støtte, veiledning og råd til skolene i hvordan de kan bruke både kunstig intelligens, KlasseTeams og Dugga på en god måte i læringsarbeidet. Dette gjøres blant annet gjennom delingssamlinger på Teams og én fysiske erfarings- og delingssamling på våren.

Profesjonsutvikling og etter- og videreutdanning

Profesjonsutvikling handler om å utvikle god felles praksis og samarbeide bedre om elever og undervisning. Målet er å gjøre skolen bedre ved å gi ansatte mulighet til faglig utvikling gjennom etter- og videreutdanning. Dette gir høyere kvalitet i undervisningen og bidrar til at elevene lærer mer og trives bedre.

Statlig støtte til kompetanseheving: Rogaland fylkeskommune mottar statlige tilskudd til kompetanseutvikling for både offentlige og private videregående skoler. I skoleåret 2024/25 har vi fått støtte gjennom tre nasjonale ordninger:

- Tilskuddsordning for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring.
- Tilskuddsordning for kompetanseutvikling i fag- og yrkesopplæring.
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Tiltakene skal gjennomføres i samarbeid med universitet eller høyskole. Rogaland fylkeskommune har siden 2019 hatt en avtale med Universitetet i Stavanger. Rundt halvparten av skolene har deltatt i utviklingsarbeid innen tema som:

Læringsfremmende relasjoner, elevmedvirkning og vurdering.

Utdanningsdirektoratet gir stipend og vikarfinansiering til lærere som tar videreutdanning. I inneværende år har:

- 131 lærere fått støtte gjennom «Kompetanse for kvalitet»
- 33 lærere fått støtte gjennom «Videreutdanning for yrkesfag»
- Ca. 60 lærere fått støtte til videreutdanning innen spesialpedagogikk – et viktig bidrag til å styrke laget rundt eleven

Utdanningsdirektoratet gir stipend for å sikre at skolene har kvalifiserte lærere, har fylkeskommunen fått innvilget:

- Utdanningsstipend til 56 ansatte
- Rekrutteringsstipend til 3 ansatte

Disse stipendene går til ansatte uten godkjent lærerutdanning, og gir dem mulighet til å ta Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) eller Yrkesfaglærerutdanning (YFL). Dette er et viktig virkemiddel for å rekruttere fagpersoner til yrkesfagsskolene.

Helhetlig fag- og yrkesopplæring - HFY

HFY er et kompetanseutviklingstiltak på tvers av videregående skole, lærebedrifter og prøvenemnder. Målet med HFY er at elever, lærlinger og lære kandidater skal oppleve et helhetlig 4-årig opplæringsløp, og få et økt læringsutbytte gjennom et forsterket samarbeid mellom skole, lærebedrift og prøvenemnd. Det er en målsetting at et helhetlig opplæringsløp vil kunne føre til økt gjennomføring.

Mangel på kompetent arbeidskraft er en av de største utfordringene vi har. Vi må se sammenhengen mellom opplæring og næringslivet behov for kompetanse. Det er derfor viktig å ha en samarbeidsarena for kompetansepåfyll og erfaringsdeling.

Helhetlig fag- og yrkesopplæring er en viktig arena for å styrke samarbeidet om fellesforståelse for kompetanseutvikling. Målgruppen for kompetansetiltakene i tilskuddsordningen er:

- Yrkesfaglærere i videregående skole
- Instruktører og faglig ansvarlige som gir opplæring i bedrift
- Prøvenemndsmedlemmer

Avdeling opplæring i skole og opplæring i bedrift er representert i en HFY-gruppe som utvikler innhold for kurs og workshops ut fra lokale behov. Vi deler informasjon om [de ulike tiltakene](#) på våre hjemmesider. For skoleåret 2024/2025 ble det avholdt fire samlingen med om lag 240 deltaker. Målsettingen for samlingene var å få økt faglig innsikt i elementene i en god læringsdialog. I felleskap ble det utarbeidet 6 grunnleggende prinsipper for en helhetlig fag- og yrkesopplæring (se plakat neste side).

prinsipper for en helhetlig fag- og yrkesopplæring

Vær nysgjerrig og vis lærelyst

Når du er nysgjerrig, viser du motivasjon for oppgaven du har fått. Den som gir opplæring skal gi deg tilbakemeldinger som styrker din motivasjon og lærelyst.

Arbeid sikkert og trygt

HMS står for helse, miljø og sikkerhet. Sjekk alltid hvordan du kan arbeide trygt og redusere risiko i alle situasjoner.

Tenk positivt

Fokuser på dine og andres sterke sider. Gi ros når noen har gjort noe bra og vis interesse for de du har rundt deg. Dette er viktig for et godt arbeidsmiljø.

Ta ansvar for eget arbeid og vis yrkesstolthet

Reflekter og snakk med andre om arbeidet du har utført. Fortell hva som gjør deg stolt. Hvis du har gjort en feil, er det trygt og lærerikt å snakke med andre om feilen.

Vurder eget arbeid

Egenvurdering handler om refleksjon og kritisk tenkning. Å vurdere eget arbeid motiverer til læring og utvikling. Den som gir opplæring skal støtte deg i egenvurderingen slik at du kjenner igjen egen mestring og utvikler evne til å se ting fra flere sider.

Bruk fagspråk riktig og aktivt

Aktiv bruk av fagspråk gir deg mulighet til å vise kompetanse. Fagspråk gjør også dialogen med andre lettere, effektiv og mer presis.

Og ikke minst – husk å ha det gøy

10 Veien videre

I en tid hvor fylkeskommunen står overfor økonomiske utfordringer, er det særlig viktig å skjerme, og styrke støtten til, det pedagogiske arbeidet som skjer i klasserommet eller på verkstedet. Den økte gjennomføringen i videregående opplæring har gitt en mer mangfoldig elevsammensetning, med ulike behov og forutsetninger. Dette stiller større krav til tilpasning og pedagogisk støtte. Skal vi lykkes med å opprettholde den høye gjennomføringen, må vi derfor prioritere økt støtte til lærerne - i klasserommet eller på verkstedet. Dette handler om å sikre at de har rammer og ressurser til å møte elevenes varierte behov.

10.1 Utfordringer og dimensjonering

Den nye opplæringsloven gir flere ungdommer rett til videregående opplæring, og det har gjort dimensjoneringsarbeidet mer komplekst. I Rogaland har vi i 2025 mottatt 200–250 flere søknader enn tidligere anslått – hovedsakelig til allerede oversøkte yrkesfaglige utdanningsprogram. Oppfølgingstjenesten (OT) hjelper flere hundre ungdommer til å søke etter søknadsfristen, og dette antallet var høyere i år enn tidligere år. Mange av disse ungdommene har fått nye rettigheter med ny lov. I tillegg har vi sett økt tilflytting fra andre fylker etter søknadsfristen gikk ut 1. mars.

Årets erfaringer viser at vi må planlegge for enda flere elevplasser enn tidligere anslått. Flere elever vil bruke lengre tid på å fullføre, og retten til omvalg er betydelig utvidet i nytt lovverk. I mars 2025 opprettet vi så mange nye vg1-klasser som mulig innenfor yrkesfag, men skolene rapporterte store utfordringer med å skaffe kvalifiserte lærere – særlig innen teknologi- og industrifag, elektro og datateknologi. Samtidig melder opplæringskontorene at det ikke finnes ubegrenset tilgang på læreplasser innen de mest populære fagene. Dette betyr at vi ikke kan opprette nye klasser ukritisk, men må sikre at vi har skoleplasser til dem som har rett – og at disse plassene er faglig og praktisk forsvarlige.

Overbooking av elevplasser har utløst behov for ekstra utstyr og tilleggstimer for lærerne. Inntaket har vært krevende, og vi har i praksis manglet 2–300 skoleplasser. Kabalen har likevel gått opp, takket være manuelt arbeid og at enkelte takker nei til plass. Det er verdt å merke seg at årets inntak ikke ville vært mulig med en annen modell enn fritt skolevalg.

Rogaland nærmer seg toppen av en betydelig vekst i elevtallet, med store ungdomskull i midt- og sørfylket. Dersom søkemønsteret fortsetter å favorisere yrkesfag, vil det bli svært krevende å møte behovet de neste årene. Skolene er allerede overfylte, og nye elevplasser må i stor grad opprettes i leide lokaler. Det vil bli enda trangere om plassen i 2026–2028, og vi samarbeider tett med eiendomsavdelingen for å finne løsninger. Dimensjoneringsutfordringene er særlig merkbare i Stavanger- og Jær-regionen.

Kildeliste

Kunnskapsdepartementet (2025). Prop. 1 S (2023 –2024) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak). For budsjettåret 2024. Lenke: [Prop. 1 S \(2023–2024\)](#)

Regjeringen (2024). Meld. St. 1 (2024–2025). Nasjonalbudsjettet 2025. Lenke: [Meld. St. 1 \(2024–2025\)](#)

Rogaland fylkeskommune (2025) Orientering om skolemiljøsaker som er meldt til statsforvalteren. Behandlet i OU-møte 25.03.2025. Sak [PS 8/2005](#). [Vedtak](#) i saken.

Rogaland fylkeskommune (2025) Vg3 påbygg til generell studiekompetanse. Behandlet i OU-møte 20.05.2025. Sak [PS 28/2005](#). [Vedtak](#) i saken.

Rogaland fylkeskommune (2025). Orientering om arbeid med overganger fra grunnskolen til videregående opplæring. Behandlet i OU-møte 30.09.2025. Sak [PS 46/2025](#). Statusrapport som vedlegg til saken. [Vedtak](#) i saken.

Rogaland Fylkeskommune. Handlingsplan – fremme psykisk helse og forebygge selvmord 2021-2028. [Lenke til handlingsplanen](#).

Vedlegg

Tabell v.1: Grunnskolepoeng skoleåret 2024/25, fordelt på skole og utdanningstype

Skole	Totals	PB	SF	YF
Rogaland	16,913	40.5	46.7	38.0
Bergeland videregående skole	503	45.3	40.0	37.6
Bryne vidaregåande skule	1,595	41.9	46.0	38.7
Dalane videregående skole	680	41.8	43.8	38.9
Gand videregående skole	1,050	39.4	-	38.3
Godalen videregående skole	867	42.0	-	36.3
Haugaland videregående skole	830	41.4	40.7	35.8
Hetland videregående skole	822	-	47.3	-
Jåttå videregående skole	936	38.3	45.9	39.2
Karmsund videregående skole	655	39.4	-	41.1
Kopervik videregående skole	293	41.8	46.4	-
Møllehagen skolesenter	82	41.3	42.0	32.0
Nettskolen Rogaland	76	42.8	-	19.5
Randaberg videregående skole	598	38.0	39.4	33.3
Sandnes videregående skole	1,071	-	47.9	-
Sauda vidaregåande skule	372	49.5	46.6	40.1
Skeisvang videregående skole	469	-	47.3	-
Sola videregående skole	707	-	40.1	39.4
St Svithun videregående skole	863	-	47.4	-
St. Olav videregående skole	862	-	50.6	-
Stavanger katedralskole	549	-	48.0	-
Strand videregående skole	625	40.1	45.9	37.4
Vardafjell videregående skole	471	37.3	47.6	-
Vågen videregående skole	777	-	46.6	38.0
Øksnevad videregående skole	362	-	42.6	37.4
Ølen vidaregåande skule	311	39.7	46.4	39.0
Åkrehamn vidaregåande skole	487	-	-	39.2

Tabell v.2: Skoleårsfullføring skoleåret 2024/25 fordelt på skole og utdanningstype

Skole	Antall elever	I alt	PB	SF	YF
Rogaland	16,199	85.2%	77.2%	87.3%	83.7%
Bergeland videregående skole	508	71.5%	78.6%	74.5%	68.1%
Bryne videregående skule	1,501	85.2%	72.3%	87.4%	85.3%
Dalane videregående skole	622	85.5%	77.5%	84.9%	87.6%
Gand videregående skole	993	81.3%	88.1%	-	80.1%
Godalen videregående skole	721	75.5%	71.4%	-	75.6%
Haugaland videregående skole	799	82.5%	77.9%	82.9%	83.0%
Hetland videregående skole	729	91.9%	-	91.9%	-
Jåttå videregående skole	953	86.4%	73.9%	96.0%	87.8%
Karmsund videregående skole	547	91.2%	79.2%	-	91.8%
Kopervik videregående skole	306	80.1%	65.3%	82.9%	-
Møllehagen skolesenter	104	13.5%	57.1%	9.5%	0.0%
Randaberg videregående skole	658	74.0%	81.4%	70.2%	74.5%
Sandnes videregående skole	1,061	86.4%	-	86.4%	-
Sauda videregående skule	328	91.5%	94.1%	92.0%	90.5%
Skeisvang videregående skole	493	92.3%	-	92.3%	-
Sola videregående skole	709	80.3%	-	77.0%	86.7%
St Svithun videregående skole	872	91.2%	-	91.2%	-
St. Olav videregående skole	859	94.9%	-	94.9%	-
Stavanger katedralskole	545	88.8%	-	88.8%	-
Strand videregående skole	571	90.2%	76.2%	88.7%	92.4%
Vardafjell videregående skole	455	87.7%	56.5%	89.4%	-
Vågen videregående skole	771	85.7%	-	85.4%	86.7%
Øksnevad videregående skole	317	83.6%	-	82.0%	83.9%
Ølen videregående skule	297	90.9%	95.5%	92.6%	88.5%
Åkrehamn videregående skole	480	91.7%	-	-	91.7%

Tabell v.3: Andel skoleårssluttere skoleåret 2024/25 fordelt på skole og utdanningstype

Skole	Antall elever	I alt	PB	SF	YF
Rogaland	16,199	3.1%	5.6%	1.5%	4.9%
Bergeland videregående skole	508	7.5%	0.0%	6.8%	8.8%
Bryne vidaregåande skule	1,501	4.1%	7.6%	2.3%	5.1%
Dalane videregående skole	622	2.9%	4.2%	1.5%	3.5%
Gand videregående skole	993	3.7%	1.4%	-	4.1%
Godalen videregående skole	721	8.6%	4.8%	-	8.7%
Haugaland videregående skole	799	5.0%	3.5%	4.3%	5.3%
Hetland videregående skole	729	0.8%	-	0.8%	-
Jåttå videregående skole	953	5.5%	11.3%	1.1%	4.7%
Karmsund videregående skole	547	2.9%	16.7%	-	2.3%
Kopervik videregående skole	306	3.6%	4.1%	3.5%	-
Møllehagen skolesenter	104	13.5%	7.1%	11.1%	22.2%
Randaberg videregående skole	658	6.5%	2.3%	3.3%	9.5%
Sandnes videregående skole	1,061	0.7%	-	0.7%	-
Sauda vidaregåande skule	328	1.5%	0.0%	0.6%	2.7%
Skeisvang videregående skole	493	0.2%	-	0.2%	-
Sola videregående skole	709	1.7%	-	1.7%	1.7%
St Svithun videregående skole	872	0.9%	-	0.9%	-
St. Olav videregående skole	859	0.5%	-	0.5%	-
Stavanger katedralskole	545	0.7%	-	0.7%	-
Strand videregående skole	571	2.6%	4.8%	2.8%	2.3%
Vardafjell videregående skole	455	1.1%	4.3%	0.9%	-
Vågen videregående skole	771	2.7%	-	2.4%	3.9%
Øksnevad videregående skole	317	3.8%	-	0.0%	4.5%
Ølen vidaregåande skule	297	1.3%	0.0%	0.0%	2.9%
Åkrehamn vidaregåande skole	480	1.9%	-	-	1.9%

Tabell v.4: Fordeling av grunnskolepoeng (%) for elever som gikk ut av grunnskolen våren 2025

Kommune	Antall	0 - 29	30 - 39	40 - 49	50+	Mangler
Rogaland	7006	5.5	23.7	39.8	20.7	10.3
Eigersund	227	4.4	32.2	38.3	16.7	8.4
Stavanger	1893	5.8	19.5	39	22.5	13.2
Haugesund	463	4.3	21	41.5	22.7	10.6
Sandnes	1162	4.4	22.8	39.1	22.6	11.1
Sokndal	59	5.1	28.8	45.8	13.6	6.8
Lund	47	10.6	19.1	44.7	14.9	10.6
Bjerkreim	44	6.8	15.9	40.9	25	11.4
Hå	328	6.1	26.8	38.7	17.7	10.7
Klepp	339	7.1	27.7	37.8	19.5	8
Time	295	9.5	23.1	44.7	17.6	5.1
Gjesdal	203	5.9	21.7	41.9	24.6	5.9
Sola	423	1.2	22.2	44	22	10.6
Randaberg	165	3.6	27.3	35.8	26.1	7.3
Strand	206	8.7	34	29.6	16	11.7
Hjelmeland	45	0	20	46.7	17.8	15.6
Suldal	57	0	17.5	49.1	22.8	10.5
Sauda	66	4.5	24.2	43.9	18.2	9.1
Kvitsøy	9	0	0	44.4	55.6	0
Bokn	14	0	21.4	50	28.6	0
Tysvær	202	7.9	25.7	42.1	13.9	10.4
Karmøy	631	6.3	30.1	39.6	16.5	7.4
Vindafjord	128	10.9	28.1	40.6	16.4	3.9

Tabell v.5 Gjennomføring i VGO i løpet av 5/6 år fordelt på utdanningsretning og bostedskommune ved 16-års alder. 2018-kullet

Bostedskommune	Retning	Fullført og bestått 5/6 år	Fullført planlagt IOP	Totalt
Bjerkreim	I alt	72.7%	9.1%	81.8%
	SF	76.9%	0.0%	76.9%
	YF	70.0%	15.0%	85.0%
Bokn	I alt	100.0%	0.0%	100.0%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	100.0%	0.0%	100.0%
Eigersund	I alt	85.2%	1.6%	86.8%
	SF	90.9%	0.0%	90.9%
	YF	79.1%	3.3%	82.4%
Finnøy	I alt	83.0%	0.0%	83.0%
	SF	88.0%	0.0%	88.0%
	YF	77.3%	0.0%	77.3%
Forsand	I alt	75.0%	0.0%	75.0%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	70.0%	0.0%	70.0%
Gjesdal	I alt	80.5%	5.0%	85.5%
	SF	85.9%	0.0%	85.9%
	YF	74.4%	10.8%	85.2%
Haugesund	I alt	85.7%	2.0%	87.7%
	SF	93.1%	0.0%	93.1%
	YF	74.7%	5.1%	79.8%
Hjelmeland	I alt	100.0%	0.0%	100.0%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	100.0%	0.0%	100.0%
Hå	I alt	83.7%	4.7%	88.4%
	SF	96.7%	0.0%	96.7%
	YF	76.4%	7.3%	83.7%
Karmøy	I alt	85.2%	2.6%	87.8%
	SF	94.1%	0.0%	94.1%
	YF	77.4%	4.9%	82.3%
Klepp	I alt	85.5%	3.3%	88.8%
	SF	93.9%	0.0%	93.9%
	YF	79.7%	5.6%	85.3%
Kvitsøy	I alt	70.0%	30.0%	100.0%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	57.1%	42.9%	100.0%
Lund	I alt	83.8%	0.0%	83.8%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%

	YF	78.5%	0.0%	78.5%
Randaberg	I alt	92.2%	0.0%	92.2%
	SF	96.5%	0.0%	96.5%
	YF	87.0%	0.0%	87.0%
Rennesøy	I alt	95.6%	0.0%	95.6%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	87.5%	0.0%	87.5%
Sandnes	I alt	84.4%	4.0%	88.4%
	SF	91.2%	0.0%	91.2%
	YF	75.7%	9.1%	84.8%
Sauda	I alt	94.1%	0.0%	94.1%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	88.5%	0.0%	88.5%
Sokndal	I alt	100.0%	0.0%	100.0%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	100.0%	0.0%	100.0%
Sola	I alt	89.6%	1.8%	91.4%
	SF	96.9%	0.0%	96.9%
	YF	78.8%	4.5%	83.3%
Stavanger	I alt	86.1%	2.3%	88.4%
	SF	93.9%	0.6%	94.5%
	YF	70.4%	5.5%	75.9%
Strand	I alt	94.3%	1.9%	96.2%
	SF	96.7%	0.0%	96.7%
	YF	91.1%	4.5%	95.6%
Suldal	I alt	83.8%	0.0%	83.8%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	75.0%	0.0%	75.0%
Time	I alt	91.3%	0.0%	91.3%
	SF	100.0%	0.0%	100.0%
	YF	83.9%	0.0%	83.9%
Tysvær	I alt	90.3%	1.9%	92.2%
	SF	90.2%	0.0%	90.2%
	YF	90.3%	3.2%	93.5%
Utsira	I alt	0.0%	0.0%	0.0%
	SF	0.0%	0.0%	0.0%
	YF	0.0%	0.0%	0.0%
Vindafjord	I alt	86.1%	0.0%	86.1%
	SF	92.7%	0.0%	92.7%
	YF	82.1%	0.0%	82.1%

Rogaland
fylkeskommune